

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Winther, Christian.; R. V. Chr. F. Winther.

To Fortællinger : et Reise-Æventyr,
Hesteprangeren

Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1839

107 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

R

Chr. Winther.

To Fortællinger.

1839

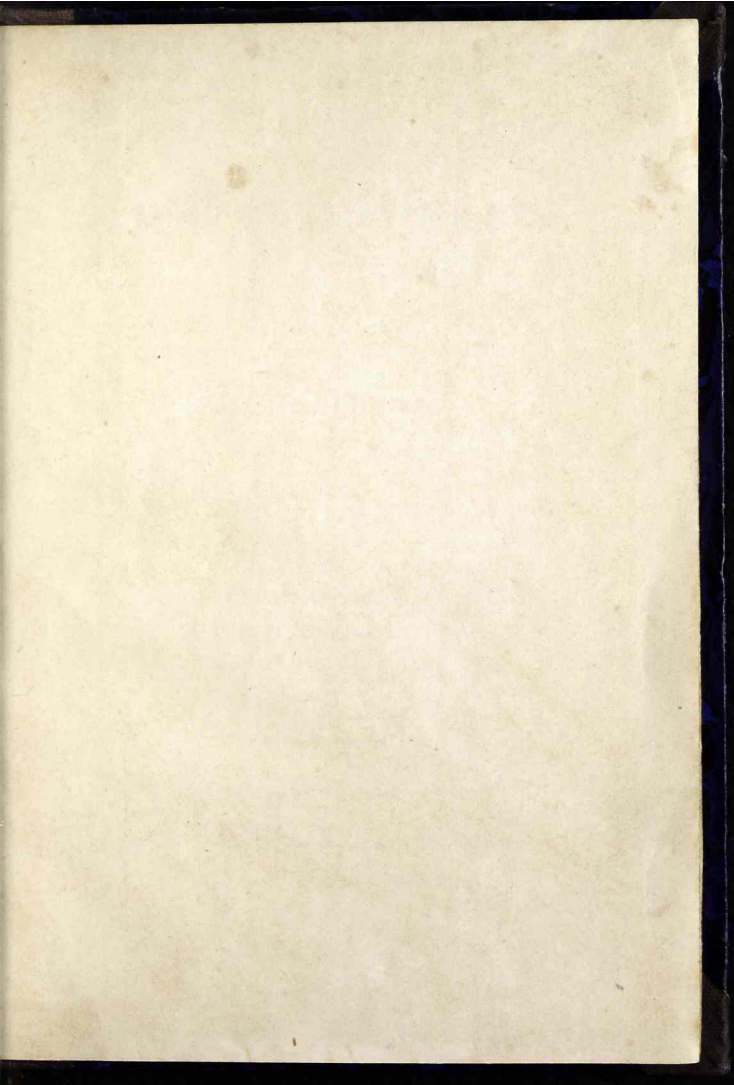
57. - 308.

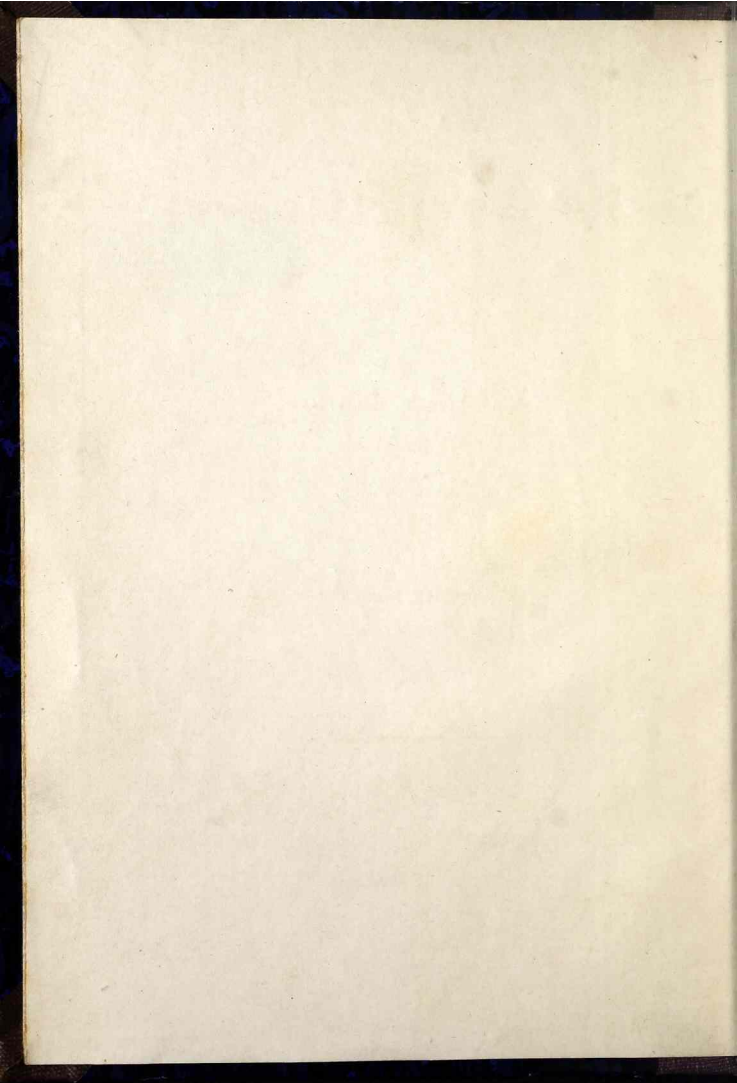
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023296064

To Fortællinger,

af

Christian Winther.

Et Reise-Eventyr.
Hestepangeren.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitets- og Boghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Fabricius de Tengenagel.

1859.

Et Reise = Eventyr.

— — Bælmørkt var det, og skjøndt jeg sjelden
kan komme i det Tilfælde at fjede mig, saa fandt
jeg dog Krostuen for ureenlig, og mit Kammer for
uhyggeligt, til at jeg der med nogenlunde Behag
skulde kunne tage Hvile; og at fortsætte Reisen
denne Aften torde jeg ikke tænke paa. Jeg gik ud
i Kjøkkenet, og medens jeg tændte min Pibe, spurgde
jeg Pigen, der rakde mig Gløden, blandt andet om
Landsbyens Præst. Hun nævnede mig da en ung
Mand, med hvem jeg, skjøndt han ikke hørde til
mine nærmeste Omgangsvener, dog som Student i
et lystigt Lag havde druffet Du. Han var dengang
et godmodigt, opvakt Menneſke, som vi paa Rege-
sen alle holdt meget af; men da han tidligere, end
jeg, havde taget Examen, og strax derpaa forladt
Byen, havde jeg tabt ham gandske af Synet. Men

nu, ved at høre hans Navn, valdes Erindringen saavel om vort hele Samliv i Studenterdagene, som om enkelte herlige Scener, hvori han figurerede, saa levende hos mig, at jeg folde en inderlig Lyst til at see ham og tale med ham. Jeg tænkte tillige: han sidder nu her saa stille hen, som det sommer sig en god Hyrde, hos sin Hjord, han hører kun lidt til Verden og dens Tummel, — han er gift, men Herregud! man kan ikke vide det, maaskee er hans Hustrue ikke af de moersomste: var du i hans Sted, vilde et Besøg af en gammel Ven blive noteret i Almanakken med en rød Streg; hvad du vil, at Andre skulde o. s. v. — jeg gaaer bestemt hen at besøge ham!

Da jeg traadte ind, sad han ved Theebordet, og, som jeg kunde høre, læsde Tydsk med sin lille Pige, der sad paa hans Skjød. Han satte Barnet ned, skjød Lysestjærmen tilside, og kom mig imøde. Det var det gamle, mandhaftige, glade Ansigt, og det med et saadant Udtryk af Tilfredshed, at jeg nok kunde skjønne: han kjeder sig ikke i sin Kreds! — Men Solen, der kastede disse Glædesstraaler paa

hans Ansigt, sad ogsaa ligeover for ham, og jeg begyndte alt i mit stille Sind tusind Gange at bede om Forladelse for den ugrundede Mistanke, jeg før, angaaende hans Kone, havde ladet opkomme hos mig; men man gjør sig stundom i en ledig Time saadanne dumme Tanker!

Hendes Figur var af de bedste Forhold, og hvad der manglede hendes Ansigt i regelmæssige Former, erstattedes fuldeligen ved det characteristiske Udtryk og de deilige Dine; man kunde sige, hun taledes ei blot med Munden, der i Grunden slet ikke var smuk, men ethvert Blik, enhver Bevægelse af hendes delikate Lemmer var saa talende, og alt hvad de sagde, saa yndigt, at jeg maatte tilstaae, den Aand, der besjælede dem, kunde umuligen være en Nsmødæus. Alting omkring i Stuen var ligesaa stærkt som simpelt; paa Væggen hang en Deel Billeder, blandt hvilke et smukt gammelt, kvindeligt Hoved i Sortfridt især faldt mig i Øinene. I Sophaen laa en lille tyk Dreng paa Ryggen med een Arm til hver Side, og sov af alle Kræfter, og for at fuldende Maleriet kom der fra Kaffelovnsfrogen en stor Hen-

sehund, — de kaldte den Mahmud — som efterat have trohjertigen beseet og besnuset mig, igjen begav sig til sin Maatte.

Skjøndt jeg altsaa maatte slutte, at min Ven, — Henrik hedder han — ikke trængde til Opmuntring, saa var dog den Modtagelse, jeg nød, derfor ikke mindre hjertelig, og da han havde forestillet mig for sin Kone, ladet mig kysse sine Børn, saavel hende, der studerede Tydsk, som ham der sov, og jeg havde faaet en Kop og en Pibe, befandt jeg mig allerede som hjemme. Den lille sex Aars Pige maatte sætte sig ved Klaveret paa et Underlag af tydske Lexica, og spille og synge „Schöne Minka” og „Heideröseln” for den fremmede Herre. Jeg maatte bese hans Bogsamling, — theologiske, historiske, og en Hærskares Mangfoldighed af franske, tydske, engelske og americanske Godtjobsbøger; og da alt dette var bestilt, da hans Kone var gaaet i Kjøkkenet for at besørge Aftensmaden, satte vi os til Ro i hans Studerekammer, for ret efter Hjertenslyst at tale om gamle Tider.

„Thi”, sagde jeg til ham, „jeg, der kom-

mer lige fra Hovedstaden, kunde jo rigtignok udframme en stor Deel Viisdom, f. Ex. om Perser og Russer, Græker og Tyrker, Ferdinand og Bolivar, Adams og Jackson, Clausen og Grundtvig, Rossini og Weyse, hvilket for Dig som Landsbyemand vilde være ret fornøieligt; men alt dette har endnu ei afgjæret, Omlet er for nyt; vi ville altsaa nyde det, som staaer klart for os, fordi det har havt Tid til at sætte sig. Lad os tale om vore korte Studenterdage, og om de fortræffelige Karle, som vi under vort Ophold i Kjøbenhavn have havt til fælleds Venner!" — Vi gennemgik da den lange Række af Bekjendte, levede mangen Scene om igjen, opfogde vore vittige Indfald og dumme Streger, og — dog, jeg vil ikke forsøge at skildre det forunderlige Behag, vi føle ved at gjenkalde os den Tid, der gik; det er sleet saa ofte, og ethvert Menneske, som har et Hjerte, vil vist have følt noget lignende

„Men det undrer mig," sagde Henrik, idet han stod op for at stoppe sin Pibe, — jeg troer snarere for at skjule mig sit Ansigt — „det undrer mig, at hverken Du eller jeg med et eneste Ord have

omtalt Wilhelm Frank, som boede ligeover for Dig i anden Gang paa Regensen. I vare dengang meget gode Venner; og hans vulkanske Hjerte uagtet passede I ogsaa ret godt for hinanden; thi, lagde han til med et Smil, I vare begge lige store Phantaster!"

„Hvem kan vel," svarede jeg, „holde Control med Jer, kjære Venner! I have den grueligste Hast med at komme fra Kjøbenhavn, opslaae Eders Paulun og bygge Eders Urne eet eller andet Sted, glemme reent, at der er noget, der hedder Postvæsen og Brevstuel, og inden man veed et Ord deraf, ere I henlagte paa Glemfelses Hylde. Wilhelm Frank sidder vel, ligesom Du, luunt inden Bægge, og har ligervilts omkring sig en lille Himmel, befolkede af Engle!"

„Saa Du har virkelig ikke hørt noget om ham?" spurgte Henrik med et veemodigt Smil. „Han har," vedblev han, „vistnok en Himmel og Engle; thi han var jo brav og god, og bag lune Bægge boer han; thi han er død og begravet for omtrent ni Aar siden!" — Vi taug begge et Dødsblik. „Er der da nogen særegen Omstændighed ved

hans Død?" spurgde jeg: „det forekommer mig, som kunde jeg læse noget saadant i Dit Ansigt."

„Hvad mærkeligt kan der vel være forbundet med et ubekjendt, ungt Menneskes pludselige Død? Jeg holdt meget af ham, og var Vidne til hans Endeligt, derfor forekommer mig maaskee det Hele mere betydningsfuldt. Klokken er ikke mange; min lille Kone vil nok gjøre Vre af vor kjærkomne Gæst, saa at jeg vel troer før Bordet at kunne faae Dig alt desangaaende fortalt. Dog maa jeg meget bede Dig, i den lille tragiske Idyl, som Du vil høre, ikke at ville vente en Skizze til et Charactermaalerie, eller vel endog Emnet til en Novelle!"

Selv veed Du, som Landsbybarn, hvor herlig Juletiden kan være. Alle Landmandens strengere Arbeider hvile, enhver bereder sig til at nyde sin Fritid dobbelt ved at dele Glæden med Slægt og gode Venner; de Ældre have travlt med at ordne de smaa Fester, Børnene ere fulde af Forventning; Landsby-Violinisten trækker nye Strænge paa, og

Stadsmusikanten i Kjøbstaden indstuderer sine københavnse Dandse til Brug paa Herregaardene; Sønner og Svigersønner komme hjem fra Skoler og Universitetet; Pigehjertes banke af Længsel efter Balse og Cotillons, — maaskee af andre Grunde; de landlige Intriguer nemlig, som ellers pleie at gaae Eneglegang, faae i denne Carnavalstid betydelige Stød fremad. Træffer det nu, at Frosten lægger Bro over alle Bække og Moser, og Jorden er saa haard, at man langt borte hører Bogne rulle og Vandrerens Skridt, og den rene Luft fjernt fra bærer Klokkerens Klang til vort Øre; eller ogsaa Himlen dækker den stille Egn vidt og bredt med jern Sne; saa bliver Samfærselet lettet, Besøg og Gjensøg holde ikke op, og Stegevenderne faae ingen Hvile.

Tilgiv mig den lange Beskrivelse; det var nemlig i en saadan smuk Tuletid, at jeg med let Hjerte, efter flere Mars Pløining i Rindøl og vor gode Ven B's Hester og dernæst overstanden Attestats, gjorde en Reise over til Thydland for at forfriske mig efter mit Arbeide, og denne Forfriskning haabede jeg at

funne tage hos min og Din Ven, Wilhelm Frank. Mine Forældre vare døde, jeg havde intet Hjem, mine Venners maatte da være mit. Wilhelm havde dengang allerede nogle Aar været Huuslærer hos en Enkefrue, der eiede en stor Herregaard i Nærheden af A., og hvis Børn, en Datter og en Søn, han havde hjulpet til at opdrage. Ifølge den paa Landet gjældende Gjæstfriheds Lov torde jeg, skjøndt ukjendt af Fruen, paa min Vens Anbefaling vente mig den bedste Modtagelse, og den landlige Hospitalitet fornøgtede dengang ikke heller sig selv. — Af Fruen, — saaledes kaldtes hun i Egnen, — af hendes Børn, en Datter paa seksten og en Dreng paa syv Aar, lige indtil den gamle Etine og Eskytten blev jeg modtaget som en gammel Bekjendt, var snart indviet i alle Gaardens Hemmeligheder og deelagtiggjort i alle Festens Glæder, der havde udbredt ligesom et forheiet Liv over hver enkelt Person. Kun Frank syntes mig ikke at være den Samme, som jeg før havde kjendt ham, eller i det mindste maatte der i hans Indre bevæge sig noget, som streed mod den opvakte Lystighed, hvortil alle Omgivelserne

skulde opfordre ogsaa ham. Vistnok var han ikke af det Slags svage Mennesker, der, fordi de ikke formaae at beherske deres Mismod, saa let støde an mod de udvortes Forhold, blive sære, forbittre Andre Diebliffets Frugt, og forværre deres egen Tilstand. Tvertimod søgte han at skjule for Andre de Skyer, som formørkede hans Himmel, ved at deeltage i enhver Fornøielse, som Tiden frembød, og syntes det endog undertiden, som var han det Hjul, der satte Selskabelighedens Maskine i Drev. Men mig, der kjendte hans Character noiere, blev det ikke skjult, at dette meest var en Bestræbelse for at overdøve en vis Uro, der bevægede hans Indre.

Jeg bemærkede dette strax den første Dag efter min Ankomst. Jeg var gaaet ud om Morgenens tidlig, for fra een af de omliggende Banker at betragte den smukke gamle Gaard, der med sine rødbrune Mure i det vinterlige Landskab tog sig herligt ud. Da jeg kom tilbage, traf jeg Wilhelm. Han stod i Borggaarden, som ved et Stakit, der i en Halvcirkel forenede begge udspringende Sidefløie, adskillede fra den lange og brede Staldgaard, og var

just ifærd med at dressere en stor Hønseshund, til hvilken han, med Hundepidsken hængende over den ene Skulder, snart uddeelte Brød, snart Klaps, snart gode Ord.

„Det var ret besynderligt,” raabde han, saasnart han saa mig, i det han gav Hunden den sidste Bid Brød, og tørrede Haanden for at række mig den, „det var ret besynderligt, at min Moder ikke med Dig har sendt mig Evar paa mit sidste Brev! Intet i Verden er mig i dette Dieblif vigtigere end det Brev, som jeg venter fra hende!”

„Naar skrev Du da til hende?” spurgde jeg.

„Med sidste Post,” var Svaret.

„Men fjære Ven! Du forlanger altsaa umulige Ting; din Moder kunde jo ikke engang have faaet Dit Brev før min Afreise fra Byen; og desuden sagde jeg Dig jo i Aftes, at hun, da jeg besøgte hende, for i det Mindste at bringe Dig en Hilsen, selv havde klaget over Din lange Tauhed, men dog havde i Ende med det Færste at skrive.”

Du kjender ikke Fru Frank, og jeg maa derfor sige Dig, at denne Kone med alle Egenskaber,

der pryde en Hustru og Moder, dog forener en saa stor Grad af honnet Ambition, at den næsten grændser til en mindre elskværdig Stoltthed. Det var hendes ivrigste Ønske, at hendes eneste Søn skulde studere Jus, thi hun haabede, at hans udmærkede Evner og hendes Forbindelser skulde føre ham paa en glimrende Levevei. Men Vilhelms afgjorte Tilbøielighed for den geistlige Stand og Landlivet, — ikke engang i Kjøbenhavn ønskede han at blive Præst, — lagde hendes høitstræbende Planer uoverstigelige Hindringer i Veien. Uagtet hendes inderlige Kjærlighed til ham, anvendte hun dog al sin Myn- dighed, ja endog Strængthed for at formaae ham til at føie sig efter hendes Ønsker; men skjøndt han i enhver anden Ting var lydig og føielig, saa strandede dog ethvert Forsøg til at bøie ham efter hendes Villie paa hans uroffelige Fasthed. Blev hun nu overrasket af denne usædvanlige Modstand, eller indsaae hun det Urigtige i sin Paastand, nok, hun gav efter, og han tog theologisk Examen; men da han endnu var for ung til at blive Præst, og hans fine Følelse forbad ham længere at leve af Mode-

rens Godhed, tog han en Huuslærerplads, hvor han som sagt, havde gjort sig ligesaa yndet, som da han, levede blandt os. Men denne hans Moders Eftergivenhed, som han ikke for syndes at have kjendt, havde gjort et saa dybt Indtryk paa hans Hjerter, og i den Grad forstærket hans Taknemlighed, at han siden den Tid gjorde sig, saa at sige, til Slave af hendes Onsker, og aldrig uden hendes Samtykke foretog sig noget Skridt af Vigtighed.

Han taug. — „Altsaa,” vedblev jeg, „kan Du ikke vente Brev før i Morgen Formiddag; thi, som jeg hører, kommer Posten først i Nat til A., Breve og Aviser kunne altsaa ikke være her før et Par Timer efter Dagbrækningen.”

Han lod Hunden apportere et Stykke Brænde, som just laae ved hans Fod, skjød Rasketten bag af Rakken og purrede sig i Haaret, idet han adspredt saae efter Hunden.

„Der er noget passeret med Dig,” sagde jeg, efter forgjæves at have ventet paa Svar, „Du ligner Dig selv ikke meer; enten er Du forelsket, eller i Gjæld, eller — hvad feiler Dig dog, kjære Ven?”

Han saae paa mig med et hos ham sjældent Udtryk af blid og dyb Glæde, og sagde med et let Suf: „jeg er usigelig lykkelig; men,” lagde han hurtigen til, som for at skjule sin Følelse, „jeg venter, som Du veed, snart at blive befordret, det er saa piinagtigt at gaae i denne Uviisshed; tillige har jeg nu ikke saa meget at bestille her, siden jeg mistede mine to Discipler; — nu er jo Frøken Marie alt for et Aar siden confirmeret, og har udlært!”

„Hvorledes?” spurgde jeg forundret, „læser Du ikke længer med den lille Dreng?”

„Jo, det forstaaer sig,” var Svaret.

„Men Du sagde jo: mine to Discipler; havde Du da flere end disse To?”

„Aa, ja vist, en lille Bondepige!”

„En Bondepige?”

„Ja, ja en Bondepige,” svarede han utaalsmodig over min Umdren, „en Datter af en fattig, gammel Huusmands Enke. Hun har fra sin tidlige Barndom været Frøkenens Legekammerat, og da hun artede sig vel, og synes at have gode Evner, lod Fruen hende tage Deel i de andre Børns Underviisning.”

„Ei, ei!” raabde jeg leende, „og nu har hun vel ffudt Huen bagaf, har faaet Kam i Haaet, pa'rterer Fransk, ffal dog være Bondepige, og er altsaa ferdærvet for sin Stand? Det har Du nu paa Din Samvittighed!”

„Saa?” sagde han med Bitterhed i Tønen: „fordi hun har lært at ffrive, regne og bogstavere lidt menneffeligt, lært lidt Tydsk; fordi hun har gjennemgaaet en Dandesskole, ffulde hun maaskee være ferdærvet for sin Stand? Fruen er en faare fornøftig Kone, hun har indfeet al sllig Fare, ligesaagodt som min superkloge Herre; hun har ladet hende bevare sin Bondedragt, og har holdt hende til faadant Arbeide, der fommer sig for hende, og hun ffal nu snart ud at tjene!”

„Hvor er hun da nu?” spurgde jeg, „endnu har jeg ikke feet hende!”

„Seet hende?” svarede han, „jeg har heller ikke feet hende i flere Dage; thi hun er gaaet hen at besøge sin Moder, der boer i Num By, halyanden Miil herfra. Huffer Du ikke det smukke, gamle Hoved, tegnet med Sortfridt, som Du i

Aftrø med en ægte Kunstfjendermine sammenlignede med et Arbeide af Gerard Douw, det, som hænger i Frokenens Kabinet? Det er Pigens Moder. Skuespiller B., vor gode Ven, som forrige Sommer var her med en Deel andre af det kongelige Theaters Personale, fandt saa meget Behag i den gamle Kones Ansigt, at han tegnede det, og forærede mig — vil jeg sige — Datteren det! — Heida, Mahmud!,, Han sløitede Hunden til sig, og tog den ved begge Ørerne. „Hm! fordærvet! Dig har jeg ogsaa optugtet og underviist, og givet Dig en noble Dannelse; har jeg kanskee ogsaa fordærvet Dig for Din Stand, min stakkels Dreng? Kom! „raabde han til mig, medens han slog Knald med Pidsken og Hunden sprang gjoende omkring ham,” kom, Fruen venter os ved Frokosten; til Middag er her Selskab, og i Aften skulde vi Alle til Dands hos Forpagter Hansen, — og i Morgen kommer da Posten! Om et Par Dage skal vore Folk have Lystighed, da, haaber jeg, da skal jeg først dandse ret af Hjertensgrund; thi den Post, den Post! Kom, kom, og vær lystig, og se ikke

saa alvorlig ud! man kalder Dig ellers en gammel, pedantisk Candidat, og beklager ynkelsen det skæffels Pigebarn, der engang skal holde ud med Dig i en forrøget Præstegaard!"

Han traf mig afsted. Dagen hengif muntert, og efter Bordet kjørde det samtlige Selskab i tre Bogne til den omtalte Forpagter Hansen, der boede omtrent en Miil fra Fruens Gaard.

Her var Alt levende og i Bevægelse. Lysene vare tændte paa alle mulige Lysestager og Lamper, pyntede Tjenestepiger trængde sig gjennem Brimmelen af de forsamlede Gjæster og bød Theevand om; i nogle Stuer bleve Spillepartier ordnede for de Ældre, en gammel lystig Skolelærer fra Egnen havde samlet alle smaa Piger og Dreng omkring sig, og morede dem ved mange Narrestreger, meest ved sin egen snorrige Person; men oppe fra den saakaldte Storstue hørdes Violiner stemmes, enkelte Lob af en Fløite og Stød i et Baldhorn. Man havde ventet lidt paa os, og næppe havde derfor Damerne ordnet deres Pynt, og faaet tilstrækkeligt Theevand og Tvebakker, for

Forpagterens Søn, en rask, ung Landmand, førde Frøken Marie op i Salen for at aabne Ballet med hende, og snart vare alle Fødder, som besad nogenlunde Takt og Behændighed, i levende Bevægelse. — Efter et Par almindelige Dandse, fik man Lyst at prøve en Bondedands; men da jeg ikke vilde vove at deeltage heri, satte jeg mig hen for at see til. Den lille Frits, Fruens Søn, stod ikke langt fra mig, og saae, som det synes, med Forundring paa de vilde Spring, hans Lærer gjorde; thi han dandsede, forekom det mig, med Flid ret voldsomt.

Jeg kaldte paa ham: „skal Du ikke dandse, lille Frits?”

„Nei, Forpagterens Mariane vil ikke dandse med mig!”

„Vilde Du da saa gjerne dandse med Mariane?”

„Ja, det er jo min Kjæreste! — men om et Par Dage skal der være Gilde hjemme for vore Folk, saa kommer jeg nok til at dandse.”

„Hvorledes det?”

„Jo, saa dandser nok Johanne med mig.”

„Johanne? hvem er Johanne?”

Drengen traf sig lidt tilbage, og saae paa mig med store Dine, som om han vilde sige: „Du vil nok narre mig? kjender Du ikke Johanne?” — Jeg maatte lade, som om jeg vidste det. „Og saa,” vedblev Drengen snaksom, „saa dandser Hr. Frank denne Dands med Johanne, og naar de saa ere færdige med Dandsen, saa kysser han hende.”

„Kysser hende? Hvad siger Du? Hvoraf veed Du det saa bestemt?”

„Jo, jeg skal sige Dig, det saae jeg, han gjorde forrige Aar accurat efter denne Dands. De gik ind i den blaae Stue ved Siden af, og der laae jeg i Sophaen og havde sovet, og saa stod de der, og saa snakkede de, og saa kyskede han hende saadan” — dette Saadan lagde han et særegent Eftertryk paa.

„Og hun ham igjen?”

„Ja, det forstaaer sig, hun slog begge sine Arme om hans Hals! Men,” vedblev Frits med

en vigtig Mine, „det var dog ikke rigtigt af Hr. Frank, var det vel, Du?”

„Hvoraf veed Du, at det ikke var Det?”

„Jo, jeg skal sige Dig, det hørde jeg, min Mama sagde til Jomfru Christensen!”

„Ah, Huusjomfruen? ikke sandt?”

„Jo!” sagde han, nikkende med Hovedet.

„Men, hvoraf vidste da Din Mama, at Hr. Frank havde kysset Johanne?”

„Jeg fortalte hende det strax!”

„Men burde Du fortælle saadant til Din Mama?” spurgde jeg for at prøve ham.

„Ja det forstaaer sig,” svarede Frits med gammel klog Unstænd, „Hr. Frank siger selv altid til mig: Du maa aldrig skjule nogen Ting for Din Mama! Men veed Du hvad,” lagde han eftertænkksom til, „Du kan troe, han vil have hende til sin Kone!”

Jeg loe heit: „hvoraf slutter min kloge Frits da det?”

„Jo, det sagde min Mama til Jomfru Christensen. For jeg skal sige Dig, naar Jo saaledes

kysses og holde af hverandre, saa ville de alletider gifte sig med hverandre!”

„Men siig mig dog, Frits, hvem er Johanne? hvorfor er hun ikke her?” — Paa disse Spørgsmaal fik jeg intet Svar; thi Frits havde faaet Die paa en Pige, der paa et stort Fod bar Pebernødder og Rager til Børnene ind i en anden Stue, og hende var han pludseligen fulgt i Hælene.

Min gode Frank var altsaa forelsket op over begge Drer, det vidste jeg nu i det mindste; men denne Johanne, hvem var hun? Skulde det være —? Jeg kjendte jo rigtignok vor Ven tilbunds, og vidste, at hans Phantasie ofte foregjøglede ham Eventyr, der i Tanken vare liflige, men ofte i Virkeligheden sank saa meget dybere; dog — skulde min Formodning her have truffet det Rette, saa vilde dette Tilfælde overgaae alle mig hos ham bekjendte Træk. Under disse Betragtninger, der forekom mig just ikke at føre til noget glædeligt Resultat, kom Frank, blussende af den heftige Dands, farende over Gulvet hen til mig, greb mig i Kjo-lekraven med begge Hænder, og ruskede mig stærkt.

Han havde staaet omringet af en Flok unge Piger, og som sædvanligen af og til vakt en lydelig Latter.

„Vil Du vaagne?“ raabde han: „Frøken Marie og de øvrige Pigeborn derhenne paaftaae, at Du i Aften maa være meget theologisk stemt, eller ogsaa maa Du savne Nogen her. Speil Dig i mit folgeverdige Exempel, og vær glad, saalænge Du kan; Gud veed, hvorlænge det kan vare! Savner Du Nogen?“ vedblev han med Ironie, „Du stakkels Henrik! er hun i Kjøbenhavn? eller hvor? siig mig det! Kom, vi ville drikke hendes Skaal!“

Han tog mig under Armen, drog mig ind i en anden Stue, bragde fra Skjenkebordet to Glas Punsch, og klinkede med mig: „Din Donna!“

„Jeg har ingen, min kjære Frank! men jeg vil foreslaae en anden Skaal: en lykkelig Post i Morgen!“

Han saae alvorligt paa mig, satte Glasstet, og trykkede min Haand: „Du stikkelige Tyr! Tak skal Du have! Ak! vidste Du — — Nu vel,” i det han klinkede med mig, ”en lykkelig Post i

Morgen, og Du skal i Overmorgen see mig som en net, stadig Ugersvend; thi nu maa jeg rigtignok med Genvælt sætte mig i Lune, for at dæmpe min uhyre Længsel!" — Jeg vilde tale, men han afbrød mig: „Hører Du Cotillon! Du skal jo dandse med Frøken Marie? Forpagterens Søn er allerede gandske skinsyg paa Dig. Tag Dig i Agt for ham, han har nogle skræffelige Knokler, den Karl; han bærer en Tonde Urter op paa sin Faders Loft ligesaa let, som Du sætter Badens latinske Lexicon paa Din Hylde!" Saaledes talende gif han fra mig, og Dandsen adskilte os den øvrige Deel af Natten.

Da Morgenrøden henimod Klokken syv begyndte at oplyse det smukke Vinterlandskab, hvor alt var stivt af Frost, og glimrende af Sne, toge vi Afsked fra vort Selskab. Jeg maatte, hvor gjerne jeg end ønskede at sidde hos Frank for at tale med ham, tage Plads hos Fruen og hendes Børn i den lufte Vogn, medens Frank satte sig paa Postvognen. Da jeg saae, at mine Damer ikke vare oplagte til Samtale, kom jeg uvilkaar-

ligen lidt efter lidt til atter at tænke paa Frank og den besynderlige, spændte Stemning, der hos ham selv forekom mig unaturlig, og som gjorde mig ret urolig, selv vidste jeg ikke at gjøre mig Rede, hvorfor. — Jeg blev vækket af mine Betragtninger ved at Bognene standsede.

„Hr. Frank vil staae af!“ raabde den forreste Kudsk til den anden. Jeg aabnede Slaget, og saae, at vi befandt os paa en indgrøvet Wei, der løb over en Banke. Neden for denne strakke sig en stor Mose, hiinsides denne en Skov, og over Skoven kunde jeg see et Kirketaarn og Rygningen af nogle Huse, som vare gandske røde af Solens Straaler, der just nu brød frem over Horizonten.

„Hvad er det for en By?“ spurgde jeg Kudskten.

„Hjst ovre?“ spurgde han, og pegede med Pidsken: „det er Num By, Herre!“

Da Frank kom springende hen til Slaget for at sige Farvel, sagde Fruen: „De skulde dog vogte dem, og ikke gaae i denne Kulde, efter at have dandset saa meget, kjære Hr. Frank!“

„Det er just godt,” svarede han hastigen, som frygtede han for at overtale, „at bevæge sig i den friske Morgenluft; jeg gaaer til A. for at hente Posten, og kommer om et Par Timer sikkert igjen. Adieu!” — Han sprang over Gjærdet ind paa Marken, og da vi ved Foden af Bakken gjorde en Dreining, saa at man paa langs kunde oversee hele Mosen, saae jeg ham allerede med hurtige Skridt at ile over den henimod Skoven.

Da vi kom hjem, gik de Andre alle til Seng; men jeg besluttede at oppebie Franks Tilbagekomst. Mit Kammer var varmt og hyggeligt, saltede Roser duftede paa Ovnen, og en Bog og en Kop Kaffee holdt mig aarvaagen; jeg havde klædt mig om, og befandt mig saare vel. Neppe havde jeg siddet en halv Time i mit Kammer, før jeg saae Postbudet, — det var kjendeligt paa Tassen, — komme op ad Gaarden; og lidt derefter bankede det paa min Dør. Det var den gamle Stine, som bragde mig et Brev.

„De sagde dernede i Kjøkkenet, at De ikke vilde gaae i Seng, men havde faaet Kaffee op,

og derfor var jeg saa dristig, at bringe Dem dette. Her er ogsaa et Brev til Hr. Frank; det er nok fra hans Moder, kan jeg see af Seglet. Det er ret slemt, at han er gaaet den lange Vej forgjæves; thi som jeg hører af Lars, Rudsken, er han gaaet til A. for at hente Posten. Men," lagde hun til med en snu Mine, „Skytten fortalte ogsaa nede i Borgestuen, at han havde mødt ham i Num Skov, han løb saa stærkt, sagde Skytten, at han kunde rende en Hare op; han har nok forsinket sig ved den lange Omvei; thi Veien til A. gaaer ikke gennem Num By, nei man gjør den ei!"

Hun smidskede og gif; jeg læsde mit Brev, Aviserne og et Par Blade af en koopersk Roman, som jeg fandt i en Toiletskuffe, og et Par Timer kunde omtrent være forløbne, da jeg saa Frank mere springende end gaaende komme ind ad den yderste Port. Hatten sad ham bag i Nakken, Frakke, Kjole, Vest stode aabne, hans Kinder blussede, og uagtet det frøs syv Grader, løb Sveden ham strømmeviiis ned ad Panden. Jeg skyndte mig ned i Dagligstuen for at tage imod ham.

„Hvor er mit Brev?“ raabde han med skjælvende Stemme, i det han kom farende ind ad Døren uden at svare paa min Tiltale: „Postmesteren i A. sagde mig, at Budet havde faaet det tilligemed de øvrige!“ I det samme kom den gamle Etine ind med Brevet i Haanden.

„Er det til mig?“ sagde han utaalmodig, og rakde Haanden ud derefter.

„Ikke saa hidsig, unge Herre!“ sagde den Gamle i den spøgende Tone, som yndede Tjenestefolk undertiden tør bruge, og holdt Haanden med Brevet paa Ryggen: „ikke saa hidsig! først atten Skilling her paa Bordet, før faaer De det ikke!“

Han stirrede paa hende og Brevet, som frygtede han, det skulde smelte bort for hende, medens begge hans Hænder med utrolig Hurtighed undersøgte alle Lommer, og da han intet fandt i dem, sprang han som et Lyn ud af Døren, op paa sit Værelse i venstre Floi. Et Par Secunder derefter herde vi ham storme ned ad Trappen; han kom ind, fastede Pengene paa Bordet, og greb Gjenstanden for sin heftige Længsel. Men just, som

han gjorde Mine til at bryde Seglet, saae jeg, hvorledes Døddleghed dækkede hans Ansigt, Dinene luffedes, Haanden knugede frampagtigen Brevet sammen, og inden jeg kunde komme ham til Hjælp, segnede han om paa Gulvet, og var — steendød.

Tænk Dig vor Skræk! — Jeg lod ved Forvalteren hente en Læge, og den gamle Stine maatte vække Fruen. Hun kom strax, og anordnede med den hende egne Fatning Aldsfilligt, der kunde synes passende for vor stakkels Ven. Vi lagde ham ind i et Sider værelse; af, jeg kan ikke beskrive Dig den smertelige Følelse, hvormed jeg hjalp til at bære den smukke, kraftfulde Skikkelse, som jeg et Dieblif i Forveien havde seet handle i al sin Ungdoms Ild og Liv; — aldrig føler man sin Afmagt og Uselshed stærkere, end i et saadant Dieblif! — Lægen kom; men saasnart den gamle Mand sindig og rolig havde seet et Dieblif paa Frank, og foretaget de ved slige Anledninger passende Forsøg, saarystede han paa Hovedet, og sagde: „Her standser min Kunst! Imidlertid raader jeg til at lade vaage

høst ham." Da han var fjørt, opsoegde jeg Fruen; hun maatte vel, meende jeg, høst Frank ogsaa have bemærket den underlige Stemning, der for mig, som dog i saa lang Tid ikke havde seet ham, havde været saa paafaldende, og maatte vel ogsaa have i det mindste Formodning om sammes Årsag. At hans Død tildeels var en Følge af hans voldsumme Anstrængelse om Natten og Formiddagen, var rimeligt nok; men en indre, heftig Uro var saa umiskjendeligt at spore i hele hans Opførsel, at man nødvendigvis ogsaa maatte tænke sig denne som en medvirkende Årsag. Jeg fandt Fruen siddende ved et Vindue, som vendte ud til Gaarden. I det Dieblis, da jeg vilde begynde mine Spørgsmaal om den Sag, der saa meget laae mig paa Hjerte, faldt just hendes Dødt ud over Gaarden, og i det samme slog hun Hænderne sammen, og udraabte, ligesom pludseligen greben af en smertelig, veemodig Følelse: „O Gud! hende have vi da slet ikke tænkt paa! Hvad vil hun vel sige! stakkels Johanne!"

Jeg traadte hurtigen til Vinduet, og min

Nysgjerrighed, som var raft ved disse medlidende Udraab, men især ved Navnet Johanne, blev strax paa en saare behageligt overraskende Maade tilfredsstillet. Jeg havde tænkt mig hende som et stærkt Bondefruentimmer, bredskuldret og høi, hvis meeste Skjønhed bestod i Ungdom og Sundhed. Men jeg havde tildeels bedraget mig. Den Pige, der kom langsomt gaaende op ad Staldgaarden med Hovedbygningen, og som strax tykkedes mig det lifligste Syn, mit Die havde seet, var rigtig nok, hvad Stof og Klædernes Snit angik, klædt aldeles som de andre Egnens Bønderpiger; men Legemets deilige Former kunde ikke skjules selv af det fivne Klædemon. Hun var snarere lille end stor, og skjøndt hun var slank som et Dør, var dog hvert Lem ungdommeligt trindt, og med alt dette forenede hun i sine Bevægelser den yndigste Smidighed og Myghed. Hunden Mahmud, som var kommen ind ad Porten med hende, gav mig ret Leilighed til at glæde mit Die. Stod hun stille for at klappe den, hældede hun sig til Siden for at undgaae dens Spring og Kjærtegn, standsede

hun for at true den med opræft Finger, eller satte hun sig ned for at carøssere den, saa aabenbarede sig i enhver Stilling og Bevægelse en riig Mangfoldighed af Skjønhed og Ynde. Du maa derfor ikke undre Dig, at Synet af hende i dette Dieblik, der blev mig det vigtigste i mit Liv, næsten gandske fortrængte min Smerte over Tabet af min Ven, ja siden efter mildnede den bittre Sorg, og frembragde den underlige, blandede Følelse, der stundom gjør visse Dieblikke i vort Liv til de mærkeligste og betydningsfuldeste. Og hvor velgjørende er det da ikke, at der er mere end een Streng i vort Bryst, der kan klinge; kun derved kunne Dissonanserne, der ellers vilde bringe vort indre Øre til Fortvivlelse, lidt efter lidt opløses til den beroligende, rene Accord!

Det syndes, som om hun søgte Regen. Da hun var traadt ind i Borggaarden, satte hun sig — sagtens med Forsæt — paa Husk, og efterat have lagt en lille Pakke, hun havde baaret, paa den frośnie Steenbro, carøsserede hun Hunden; men begge de deilige sorte Dine, der tindrede af Klogt

og Skjelmerie, sendte imidlertid ligesom lysende Strømme af Omhed og Længsel op til Vinduerne i venstre Fløi, som om hun ventede der at see Noget.

Fruen tørrede sine Dine, og aabnede Vinduet: „Kom dog op til mig, lille Johanne!” raabde hun. Overrasket dreiede Johanne hurtigen sit Ansigt hen mod os, og traadte lidt efter ind i Stuen. Med naturlig Frihed og Anstand hilste hun, kyskede Fruens Haand, og fortalte med Liv og Munterhed om sin gamle Moder og om Zulens Glæder. Men da hun derpaa gjorde Mine til at gaae bort, søgde Fruen atter at knytte Samtalen. Det lykkedes vel for en Deel; men jeg mærkede tydeligen, saavel hvor piinlig Fruens Stilling var, da hun var tvivlsraadig, om hun strax torde aabenbare Johanne Franks Død, eller ei, som og, med hvilken urolig, kjærlig Vængstelse denne ventede det Dieblis, da hun funde ile til ham. Endelig tog hun Mod til sig, og sagde: „jeg har noget her, som jeg har besørget syet for Hr. Frank; jeg haaber det vil være ham til Fornøielse, derfor vil jeg bringe ham det strax!”

„Du kan ikke faae Hr. Frank i Tale nu,”
sagde Fruen med usikker Stemme.

Den unge Pige blev opmærksom; hendes Dine
bleve alvorlige, og med dæmpet Stemme spurgde
hun: „Hr. Frank er dog ikke syg?” Da man
nølede med Svaret, udbrod hun hurtigt: „min
Gud! hvad er der skeet? De see alle saa alvorlige
paa mig! Kjære Frøken Marie,” idet hun hen-
vendte sig til denne, der just var traadt ind, „søg
De mig, for Guds Skyld! hvad er der skeet?”
Frøken Marie kunde ikke tilbageholde sine Taarer,
men brast i heftig Graad. Johanne stod et Die-
blik taus, betragtede enhver af os med fast Blik,
og spurgde derpaa med sikker Stemme, der anty-
dede, at hun ventede det værste Svar: „han er
altsaa død?”

Da jeg nok saae, at hverken Moder eller
Datter vilde være i Stand til sammenhængende at
meddele hende det Forefaldne, søgde jeg, saa skaan-
somt, jeg kunde, at gjøre det. Jeg saae, medens
eg talede, hvor bleg hun blev, hendes deilige Dine
betragtede mig, og syntes at takke mig for hvert

formildende Udtryk, jeg brugde; men hendes Rolighed ængstede mig, hun grød ikke, hun sukkede ikke, hendes Elskovs Hemmelighed laae skjult i denne udvortes kolde Ro, som en ung Blomst, der skal visne under den sildige Waarsnee. Men da jeg fortalte hende, hvilke Foranstaltninger der vare truffene, om det muligen kun skulde være en Dødsførn, saa vendte hun sig hurtigen til Fruen og sagde: „De tillader vel, kjæreste Frue! at jeg sidder inde hos ham?“ Hun sagde disse simple Ord, som alt hvad hun talde, med et characteristisk Udtryk i Stemme, Ansigt, Holdning, saa boieligt, saa overtalende, at det vilde have været mig umuligt, at afslaae hende det. Ogsaa Fruen maatte efter nogle svage Indvendinger vige for hendes Overtalelse, hvorpaa Johanne kysjede hendes Haand saa inderligt, saa taknemligt, som om hun af denne Haand havde modtaget det, der nu alene havde nogen Værdie for hende, kastede sit Halsstørklæde, og ilede ind i Værelset, hvor Frank laae.

Vi skildes ad. Henimod Aften, da jeg traadte ind i den daglige Stue, kom Fruen mig imøde:

„Jeg har ventet paa Dem, for ved Deres Hjælp maaffee at formaae Johanne til at forlade Hr. Frank. Døden har vist berøvet hende mere end Dem og os, og jeg frygter for hendes Sundhed, hun er mig kjær som mit eget Barn!“ Jeg fulgte hende. — I Bærelset, hvor den Døde laae, fandt vi Pigebarnet liggende henslængt ved Siden af Leiet med den ene Arm og Ansigtet hvilende paa hans Bryst; i den anden holdt hun et aabent Brev, det samme, som Frank havde faaet om Formiddagen. Hun havde grædt, og græd endnu, som om hun bogstaveligen vilde hensmelte i Taarer, og havde ogsaa vædet hans Bryst og Arm og sit eget Forfløde med sin Graad. Hun var halv afmægtig, og lod sig paa Fruens ventlige Unmodning villigen føre til sit Kammer og bringe til Sengs.

Brevet, som oplyser, hvad der maaffee endnu kunde synes tvivlsomt i denne Tildragelse, det, som Frank døende havde knuget sammen i sin Haand, kan jeg, sagde Henrik, i det han gik til sin Pult og fremtog et Papir, forelæse Dig; her er det.

Kjøbenhavn, Decbr. 18²².

Hvormegen Glæde Dit Brev, min elskede Wilhelm! foraarsagede Din gamle Moder, vil jeg næppe kunne beskrive Dig, og især hvor godt det gør mit Hjerte, at kunne sende Dig et Svar derpaa, som vil være Dig fyldestgjørende. I Grunden var det dog ikke Riet, og, hvis jeg ikke holdt saa meget af Dig, kunde jeg gjerne faldet paa at skjænde lidt, fordi Du blot eet Dieblif kunde tvivle om mit meest ubetingede Bifald i en Sag, der for Din fremtidige Lykkes Skyld maatte være mig kjær og vigtig. Og hvad er det saa vel for en Byrde, Du lægger paa Din Samvittighed? Dog vel ei Din edelige Forsikkring til mig, at Du aldrig uden mit Samtykke vilde gifte Dig? Vel kjender jeg Dig, og veed, at Dit sværmeriske Hjerte og Dit varme Hoved undertiden — tilgiv mig — foreskrue Dig lidt; men dette var, selv under hine Forudsætninger, ikke gandske naturligt. Skal jeg da forklare mig tydeligere? Din Eed, var den ikke fra min Side frivillig? uden Tvang? Og havde den end ikke været det, kunde jeg da ikke gjengive Dig

Dit Ord? Har Du da virkeligen saa liden Tillid til min Kjærlighed, at Du skulde frygte et Afslag, fordi Dit Valg ikke var mit? — Hvis Sagen i sig selv ikke var saa alvorlig, vilde jeg næsten anseet det for Dit Spøg, trods den alvorlige, høitidelige Tone, hvori Du omhandler den. Ak! jeg mindes endnu saa levende den Aften, da Du gav mig hiint høitidelige Løfte. Jeg havde i de Dage samtykket i, at Du valgde den geistlige Stand. Du var kommet hjem til mig fra et Collegium hos S., og sad saa stille henne i Vinduet. Jeg spurgde Dig tilfældigviis om Aarsagen til Din usædvanlige Tausshed. Da satte Du Dig hos mig i Sophaen — Du forfrækkede mig, som sædvanligen, med Din Hestighed, — og tilsvor mig med de helligste Forsikkringer, at Du, som et Beviis paa Din Taknemmelighed for min nyligen udviste Eftergivenhed, kun af min Haand og med mit Samtykke vilde tage nogen Hustru. Jeg modtog Dit Løfte, men — jeg gjentager det, — jeg tog ikke dette Løfte af Dig. Og hvorfor skulde jeg ikke have gjort det? Maatte dette ikke glæde en Moder, at

hendes eneste, elskede Barn gjengjælder hendes Kjærlighed med Tillid? — Dog nu vær rolig, kjære Søn! Du har indfriet Dit Ord! Er den lille Bondepige (i Din Tver har Du glemt at sige mig hendes Navn) kun halv saa elskværdig, som Du beskriver hende, saa maatte jeg jo stride mod Din Lykke, hvis hun ikke ogsaa blev mit Valg. — Mag det saa, at Du i Foraaret med hende kan møde mig hos min Broder i Tysen, for at jeg kan lære min Svigerdatter at kjende, og glæde mit Hjerte ved Din Lykke. Hvad der især indtog mig for hende i Din Beskrivelse, var hendes fine, qvindelige Forhold under Dit, tillad mig, noget skjæffe Frieri ved Høstgildet. — Endnu til Slutning maa jeg sige Dig, at Din salig Faders gode Ven, Etatsraad M., i Gaar var hos mig for at melde mig, at Du var øverst indstillet til det Præstekald, som Du søger i Thydland. Omfavn Din Kjæreste fra mig, og Gud velsigne Eder Begge.

Da Henrik havde forelæst mig dette Brev, satte han sig atter hos mig. Jeg kan, sagde han efter nogle Diebliffes Taushed, see paa Dit Ansigt, at Du maa have eet eller andet Spørgsmaal at gjøre mig. Du vilde vel saaledes for Exempel gjerne vide noget om den lille Johannes senere Skjæbne. Du maa da ikke troe, at hun, skjøndt dybt greben af sin Sorg, tæredes hen af Græmmelse, eller visnede hen som Rosen i Enge; dertil var saavel hendes aandelige som legemlige Natur altfor sund. Hun var jo saa ung, og et ungt Hjerte besidder megen Spændkraft; det giver efter for Skjæbnens Tryk, men kan derfor ogsaa, for at bruge et forslidt Billede, som det grønne Ux efter Stormen atter reise sig og gjenvinde Kraft. — Halvandet Aar efter Franks Død blev hun gift med en Landsbypræst, hvis Livs Lykke hun udgjør; men om hun føler sig ligesaa lykkelig i sin Stilling som hendes Huusbond, det kan Du strax spørge hende selv om; thi der hører jeg allerede hun kommer for at kalde os til Bords!

H e s t e p r a n g e r e n .

Svenskefongen, Carl Gustav, laae med sin Hær
for Kjøbenhavn; hans Generaler, den unge Prinds
af Sulzbach og Grev Steenbock holdt Thyen besat;
og overalt viisde hans Krigere sig som værdige Lær-
linge og Søner af hine tredive Aar; thi de samme
Optrin af Grumhed og Udsælsker, der havde beteg-
net deres Feldttog i Tydskland og Polen, gjentoges
nu i Danmark i en saa meget fælere Skikkelse,
som Nationalhadet, medens det forstærkede Krigens
Rædsler, hos den raae Hob ogsaa syntes at ret-
færdiggjøre deres Voldsgjerninger. Det Land Thyen
var saaledes ogsaa Skuepladsen for flere saadanne
Optrin, af hvilke hiin Tids Historie har opbevaret
en Mængde saa opvækkende, at man stundom er
fristet til at drage Beretningernes Sandhed i Tvivl.
Mænd og Kvinder, — saa fortæller man —, Præ-

ster og Løgsfolk, Gamle og Unge, Fornemme og Ringe vare ideligen udsatte for de skrækkeligste Mishandlinger, naar kun Soldaten derved saae Muligheden af at tiltvinge sig et rigt Bytte, eller vel endog blot at hævne sig over et feilslaget Haab. Blandt Landets egne Børn rugede indbyrdes dump Vengstelse og sty Mistroe; thi selv blandt disse fandtes flere, der, ledte af Frygt eller forførte af Haab om Deelagtighed i Fordele, hemmeligen og aabenbare gif Fienden tilhaande. Til al denne Jammer, som Svenskens Ankomst medførte, kom endnu, at Den dengang endnu næppe havde kunnet gjenvinde de indre Kræfter, den tidligere havde mistet i hiin for mindre end tyve Aar siden ophorte Pest.

Var det maaffee Kongens Fraværelse fra denne De, var det den Tanke hos Svenskerne, at de snart muligen skulde forlade Landet, eller var det Provindsens bestandigen hjælpeløse Tilstand, — thi Haab om kraftig Undsætning havde Indbyggerne næsten opgivet, — der gjorde den svenske Soldat saa teilesløs; nok, det syndes, at Krigens Svøbe

henimod Slutningen af Aaret 1659 blev ført med mere Grumhed end forhen. Den tvetydige Hjælp, som den hollandske Flaade ydede, strafte sig for størstedelen kun til Sjælland, og det gav Fyenboerne kun ringe Trøst fra deres Kyster at see den rige Republiks stolte Skibe i lunkne Virksomhed frydse i Kattegattet og Beltet. De saa Efterretninger fra Hovedstaden, som man om Sommeren ved enkelte dristige Bovehalse hemmeligen kunde have faaet, vare deels utilforladelige, deels lidet trøstelige, og ophørte gandske, da Veiret med Mars-tiden skiftede, og Storm og mørke Nætter hindrede mellem Derne Overfarten med smaa Baade.

Ikke langt fra Nyborg ligger en Bondeby, som hedder Binding. Een af de rigeste Gaardmænd i Byen var Thor Hansen. Han havde en Søn, som naturligtviis ikke kunde hedde andet end Hans Thorsen; thi Bøndernes Navne her tillands ere at ligne med et Par Handsker, der, naar de frænges, skifte Plads, saa at den høire bliver den venstre,

og den venstre den heire, og saaledes gaae Navnene fra Farfader til Sønnesøn uafbrudt uden at opslides. I Huset hos Thor Hansen var der en ung Pige af hans Slægtsskab ved Navn Christine, og hende havde han, uagtet hun ikke eiede andet end sit smukke rødmußede Ansigt og sin raske Krop, dog udvalgt og udseet til Svigerdatter. Dette kunde vel tyffesomme noget underligt; thi hver den, der kjender lidt til de danske Bønder, vil kunne sande, at ingen Herremand eller Kræmmer kan være mere opblæst af sin Rang og Rigdom, end en velhavende Gaardmand af sin Gaard og Mark, og de saakaldte Mesalliancer ere denne ligesaa vederstyggelige, som hine. Ja, det kommer af det noble Hjerte, som sidder i dem! — Men Thor Hansen tænkte i dette Stykke lidt anderledes, end hans Jevnlige. Han saae, at Christine var en fin lille Pige, der, saa ung hun end var, efter hans Kones Død allerede i et Par Aars Tid med stor Flid og Dygtighed havde malket hans Køer, kogt hans Grød og spundet hans Hør. Hvad Sønner, hans, angik, da var ham Intet i Verden

mere magtpaaliggende, end at blive gift med Christine; og da Fader og Søn meddeelte denne deres Plan, saa kunde hun knap svare dem for overvættens Glæde. Forsaaavidt var altsaa den hele Sag i Rigtighed, og den Gamle tænkte allerede paa, med Herremandens Tilladelse, at overgive sin Gaard til Sonnen, og selv sikke sig en lille Afstægt, for paa sine Alderdoms Dage at leve roligt og tage Hvile. Han fastsatte altsaa Dagen til deres Bryllup, Fiske og Saffran til Suppen var allerede kjøbt; — da indfandt sig just Evenstuen. Dennes pludselige Ankomst gjorde slemme Streger saavel i store, som i smaa Regninger. Saalænge den almindelige Rød i Landet knugede ethvert Hjerte, tænkte Ingen paa Lystighed og Glæde; og et Bryllup, der jo skal være den frydeligste Fæst i et Menneskes Liv, vilde jo have stukket altfor stærkt af mod den fælleds Kummer. Deels den ubevidste Følelse heraf, deels andre Omstændigheder bragde den gamle Thor Hansen til at opsætte de Unges Giftermaal, og taus samtykkede diøse heri.

I den almindelige Sorg og Døide kunde dog

imidlertid Thor Hansens Huus prise sig lykkeligere, end tusind Andres. Thi Vagtmester Jon Svartberg af det første finlandste Rytterregiment, der havde taget sit Qvarteer i den anseeligste Bondegaard og hos den fornemste Gaardmand i Byen, og det var, som sagt, Thor Hansen, besad dog lidt mere maneerlige Sæder og var af et frommere Gemyt, end de fleste af hans Baabenbrødre. Det forstaaer sig, han gjorde sin Krigsskole i Tydskland og Polen Ære, og lignede ofte langt mere en Bjørn, end et Lam; han fordrede meget, og befalede strængt; men han satte sig dog en Grændse, og naar hans Bert punkttligen holdt sig hans Befalinger efterrettelig, kunde han aldrig fra Svartbergs Side udsætte sig for den vilkaarlige Behandling, der i slige Tilfælde bringer de Undertrykte til Fortvivlelse. Den unge, smidige Vagtmester gjorde sig altsaa, som sagt, til den fornemste Person i Huset; men dermed nøiedes han ogsaa. Han tillod ingen anden at vove noget Indgreb paa hans Gebeet, og taalde ikke, at hans Kammerater delede dette hans Huusregimente, ligesaa lidt, som han i Tjenstfager

lød sig sin Myndighed betage. Hvad der bidrog til at vedligeholde dette hans Maadehold, var en Egenffab, han besad, der, ffjøndt den ofte kan blive farlig, dog ogsaa, som i dette Tilfælde, kan føre til noget Godt: — han var en stor Tilbeder af smukke Piger! — og vift og sandt er det, at blandt de Kunfter, som en gammel Latiner — troer jeg — anbefaler os troligen at studere, — ingen kan findes bedre ffikket til at blidne Sæderne og fjerne den raae, dyriffe Natur, end den Kunst at elffe. Nu! Enhver har sin Manceer at studere paa; Svartberg havde sin. Han var en deilig, blond, velvogen Karl; den høie Læderhjelms, den mørkeblaae Collet, det brede, gule Bandoeler besat med ffinnende Spænder og Beslag, de lange besporede Støvler klædte ham usigeligt vel; han var lystig og loe ofte, og naar hans tordnende Latter lød, ffinnede der under hans lysebrune Skjæg en Rød friske, hvide Tænder, og de blaae Dine tindrede kjæft og godmodigt. Han stolede nu sagtens paa alle diffe elffværdige Egenffaber, der maaffee mange Steder havde erhvervet ham Gunst og Gjenffjærlighed, og

havde nok den Formening, at han blot behøvede at vise sig for at vinde de smukke Pigers Hjerter og sejre over alle Medbeilere. At han ogsaa hos Christine havde vundet ved Storm, og at hendes Hjerter snart vilde slaae Chamade og overgive sig paa Naade og Unaade, derom tvivlede han intet Dieblif. Han var jo baade smuk og Herre; og endeligen havde han, saalænge Thor Hansens Gaard saa at sige var hans Eie, ikke kunnet sige nogen Medbeiler. Marsagen hertil var, at Hans og Christine, saasnart Svartberg var blevet deres Huusfælle, med yderste Forsigtighed, skjønt uden Aftale, havde holdt deres Forbindelse hemmelig for Krigsmanden, som om et Instinct, en indre Stemme kunde have sagt dem, at heraf kunde fremgaae megen Sorg og Fortrød. Man skulde troe, at de havde lært dette Puuds af Isaac og Rebecca; men Forholdene vare dog meget forffjellige. Disse Tvende vare Mand og Kone, Hans og Christine kun trolovede; Abimelech var en skikkelig, gammel Tyr, og desuden vist ikke meget farlig, Svartberg derimod ung, ubesindig, heftig, vilde vist næppe engang have

gjort sig saa store Betænkkeligheder, om han havde
siddet paa Gerars Throne.

Erfarne Folk ville paaftaae, at det er en uli-
delig Pine for et Par Forelskede, naar de ikke, saa
ofte de ønske det, kunne see hinanden; men at det
endnu maa være bittre, naar de i en Tredies
Nærværelse og for hans Skyld maae tvinge sig til
en tilsyneladende Kulde, begribes let. Der skal
snakkes og kyskes i en Evindelighed, og alt dette,
fælde vore unge Folk, vilde for den forliebte Sven-
sters Pine kun tage sig maadeligt ud; og at han
var forelsket som en Sommerfugl, saae man med
et halvt Øie. Man behøver kun enten at være
et Fruentimmer, eller selv forelsket og skinsyg, for
hos Næsten at opdage slige Egenskaber. De stakkels
unge Folk maatte da hemmeligen holde sig skades-
løse for denne Tvang, naar enten Svartberg i
Tjenesten var fraværende, eller ogsaa Arbejder i
Gaard og Mark stundom kunde samle dem. Men
naar Bagtmesteren var hjemme, vogtede de sig vel;
thi da rendte han Christine bestandigt i Hælene,
spadsede med hende, tog hende under Hagen, val-

jede et Par Gange rundt i Stuen, stjal hendes ene Toffel, naar hun sad og spandt, eller drillede hende med andre lignende vittige Indfald.

Det var en Aften i November Maaned, og for dem, der kjende vort Lands Udseende paa den Tid, behøver jeg ikke vidt og bredt at skildre Naturens raae Udvortes; jeg behøver ei at fortælle, at Kragerne sfreeg, at Stormen jog den ene graae Sky bag efter den anden, og susede gjennem den lille Egelund, der, bestaaende af en Snees ældgamle Egetræer og noget Hasselkrat, kun ved en lille Lod adskildes fra den Hauge, der laae umiddelbart udenfor Thor Hansens Vinduer. Paa hiin Tid nemlig fandtes ved Nyborg og i Omegnen, endnu megen Ege- og Bøgeskov, hvoraf for nærværende Tid knap findes Spor, og en saadan lille Gruppe af Træer, der paa nordre Side begrændses af en lille Bæk, hørde ogsaa til den Gamles Fæste. Ligesaa vildt og raat det var udenfor paa Marken, ligesaa hyggeligt og luunt var det i Thor Hansens Stue. Han selv sad mageligt i en Stol med et Hynde paa den ene Side af den

uhyre Bilæggerovn, og paa den anden Side sad Christine, og spandt. Imellem dem stod en stor Træstige, hvorpaa der hængde en firkantet Jernlampe, og paa Enden af en Bænk havde Hans sat sig saaledes, at han mageligen kunde slaae sin Arm om Pigens Liv, hvilket han heller ikke havde for-
sømt; han havde endydermere lagt sin Kind mod hendes Skulder, og i denne Stilling helmede han ikke med at hvidske hende alskjønns Ting ind i Øret, og afbrød kun undertiden sin Veltalenheds Strøm for at kysses hende.

„Men hvoraf veed Du Alt dette, Hans? hvem har fortalt Dig det?“ sagde Pigen, der hidtil havde hørt til med yderste Opmærksomhed.

„Snak ikke saa høit, min Pige!“ sagde Kar-
len, „den Gamle maa endnu ikke høre det; Sagen er uvis, og Udfaldet endnu mere. Den Gamle bliver hver Dag mere ængstelig, saa jeg næsten frygter for, han kunde falde paa i sin Angst, hvis det saae ud til nogen Fare, selv at kaste Dig i Armene paa den fordømte Svensker.“

„Fordømte Svensker?“ gjentog Christine, „det

maa du virkelig en ikke falde ham; han har gjort os meget Godt, og intet Ondt; naar jeg tænker paa de to stakkels Smaaapiger hos min Farbroder og paa saa mange andre, saa maa jeg, og Du paa mine Begne prise os lykkelige ved at have faaet en saa naadig Fiende til Gæst!”

„Gud veed,” sagde Hans, „jeg indseer meget vel alt dette, og ønsker i Grunden Svartberg intet Ondt, men tværtimod alt Godt, — Dig undtagen! — Men hør nu videre! jeg talde i Eftermiddags med nogle Bønder fra Sletten; de holdt med deres Bøgne ved Kroen og forede; thi de havde gjort Ægt for Grev Steenbof, som ligger oppe paa Ladegaarden. Imens Dragonerne, som havde fulgt dem, sad inde i Kroen og drak, listede jeg mig nærmere til og gav mig i Snak med dem. Da de hvidskede ganske sagte, og saae sig angsteligt om, mærkede jeg nok, der maatte være noget paa Færde, og at de vidste noget, som Evensken ikke maatte vide. Jeg begyndte da at fritte een af de Ældste, og han betrøede mig, at Røgtet gif i Landet om en svær Undsætning, vi skulde faae;

at han havde sine Efterretninger især fra Morten Thy; han havde han seet ikke langt fra Odense, han stod ved en Smidie og handlede med et Par svenske Officierer."

"Morten Thy? siger Du," raabde Christine næsten høit, "han ligger jo syg?"

"Sie stille, min Pige! Du kjender ikke ham ret, han kan være syg og rask, ligesom han vil; han er ligesaa lidt syg, som Du, og hvis ikke Din røde Kind lyver, saa er Du frisk som en Fisk, — eller maaskee er denne Kind saa rød af mit Kys? Der seer man, hvor sundt det er! Kom, lad mig kysse den anden med!"

"Lad være, Hans! den Gamle hører det Ganterie," hvidskede Pigen, og holdt sin Arm for ham.

"Hvad er det, I snakke om Morten Thy?" spurgde den Gamle paa den anden Side af Døren; men da han ikke strax fik Svar, gjentog han sit Spørgsmaal med den Tilfættning: "naar Du sidder hos Tøsen der, saa kan Du hverken mæle eller sandse; Du er ligesom Pind's Griis,

de maatte trække Dret af for at faae den til Truget, og Halen af for at faae den fra Truget!”

Thor Hansen havde næppe langsomt og tvært udtalt disse Ord, og ydet sin Spads den skyldige Latter, før han spidsede Dre, og lyttede ængsteligt. „Hvad er nu det?” sagde han, „hvem kan vel komme paa denne Tid? Svartberg er det ikke, hans Vagt er ei saa tidlig omme. Na, Hans! spring ud og see, hvem det kan være!”

I det Dieblis Stilhed, som nu opstod, medens Sønnen løb ud i Gaarden, hørde man Hunden heftigen gjøe, og Brinsken og Hovslag af en Hest. Lidt efter traadte han ind i Stuen med den nys Ankomne.

„Ja, veed Du hvad, min gode Hans,” sagde den Fremmede, „Du kan være god Karl nok for Dig, men det maa jeg bedre forstaae; den sorte Greve er saa stolt et Bæst, som nogen Rytter vil sætte sig skævs over!”

„Den er jo baade skank og bøvlam,” mumlede Karlen.

„Ja, Tak skal Du have, Falil!” sagde

Manden ivrigt, „jeg har kanskee ridt ham noget træt i Alften, thi jeg har havt et svært Pust, og derfor trækker han lidt paa det ene Been; lad os aldrig tale om det! — Guds Fred og god Alften i Stuen,” sagde han, henvendt til Thor Hansen, og rakkede ham Haanden. „Sikken et Weir det er,” vedblev han, slog Vandet af sin runde, bredskyggede Hat, saa det hvislede hen ad Gulvet, og strøg sig med begge Hænder ned ad det sorte, buskede Haar og de tykke Diebryn, „jeg er ganske raad og friv og træt, som et gammelt Plovæg; med Forlov!” Han satte sig paa Enden af Bænken ved det store Bord. Det var en lille, firkskaaren Karl med langt, tykt Haar, smaa, spillende, sorte Dine, der beskyggedes af udhængende Diebryn; han var iført en bruun Badmels Bondekofte, og bar sin Evobe, bundet ved Snærtten hængende skraas over den brede Ryg, som Jægerne stundom bære deres Bøsse.

„Hvor kommer I fra saa silde, Morten Thy?” spurgde Thor Hansen med nysgjerrigt Diekast.

„Jeg kommer just fra Middelfart,” svarede Hesteprangeren med dæmpet Stemme, „og skulde tale med Hr. Svartberg, førend jeg lægger mig, derfor reed jeg lige herop; Hr. Vagtmesteren er dog vel hjemme?” lagde han til med forhøiet Stemme, men med en Mine, som om han ønskede det Modsatte. Da man underrettede ham om, at Svartberg ikke ventedes hjem før om en Time eller to, saa gik Morten Thy forsigtigen hen, og kigede ind i den saakaldte Øverste=Stue, hvor hiin boede, og dernæst i Fremgulvet og Stegerfet, og først efter at have forviiset sig om, at de vare alene, frængede han sin Svøbe over Hovedet, og slængde den paa Bordet.

„Naa da, nu kan jeg fortælle jer Nyt,” sagde han, stak begge Næver ind paa Brystet og stillede sig skrævende med de korte Been midt paa Gulvet, „jo, jeg kom i en god Stund til Middelfart! Der og i Omegnen vare alle Hjerter glade og alle Munde fulde af Fortællinger om en stor Undsætning, som med det Første skulde komme os til Hjælp, og jage Svensken af Landet. Ja, i

Nasum paa denne Side Odense hørde jeg Svenskerne selv saa hemmeligen tale derom. Jeg tvivler nu ikke, og I kunne trygt stole paa mit Ord. Jeg var just derinde og handlede med den svenske Ritmester Kron om hans graae Hoppe, og forbandt en Rytterhest for ham, som havde bruffet Forbenet, og da hørde jeg Staldkarlene hvidske og sluddre allehaande curieust Toi til hverandre."

"Ja vist," sagde Thor Hansen og rystede paa Hovedet, „dersom Vogn var Latin, saa kunde jeg ogsaa prædike!"

Hesteprangeren saae stift paa ham, medens de unge Folk gjorde Tegnsprog til hinanden. Han vedblev: „veed I hvad, Fatter Thor! jeg er et veltilredet Kræ, gaaer lige ud ad Veien, maa I troe, jeg gjer ingen Sidespring eller snubler, jeg gaaer et jævnt, smukt Trav og har ingen Rykker, derfor kan I fæste Lid til mit Ord, — ja," seiede han langsomt til med Vægt, og saae paa Christine, „det kunde hende sig, at Flere end I selv kunde komme til at fortryde det, hvis I er altfor vantro." Den Gamle taug forsigtigen: „Har I da

aldrig hørt tale om de mange, smukke Bønderpiger, som have maattet tjene paa Rassenbjerg i disse Aaringer, medens den unge Grev Magnus har ligget der i Qvarter? Husker I ikke, hvordan det gik jer egen Kones Søsterdatter? Hvis I bilder jer ind, at de ere gangne derfra saadan, som de kom der, saa tager I meget feil. Evensken tager ikke lempeligt paa det Slags Varer! Grev Magnus har sine Speidere allevegne, han veed nok, hvadfor Folk han skal vælge til dette Haandværk, Karle nemlig, som selv forstaae Rummelen; — Vren kommer nok ogsaa til jert Huus. Pigen der har en god Reising, et herligt Fodsfiste og et reent Die, saadan noget kan ikke blive længe i Skjul!”

„Na hvad,” sagde Thor Hansen, „mange skraale, og skade intet; hvem skulde vel gjøre os den Tort?”

„Jeg nævner Ingen,” sagde Hesteprangeren, „I kjende ham ligesaa godt, som jeg; men, hvis I vil jert eget Bedste, saa veed jeg eet Middel, som kan befrie hende og jer for ham, og alle andre

saadanne Enuusshaner. Lad mig faae hende til Kjæreste, siig til alle Folk, naar I peger paa Pigen: der gaaer Morten Thys Fæstemøe, saa skal I kun see! — Hvad hjælper det mig, at jeg bærer Solvknapper i Troien, og snart maaskee kan forgylde dem, hvad nytter det, at jeg har Gaard og Mark og Heste og Kjøer, naar jeg ikke har en lille Kone, som kan dele halvt med mig. Hun skal faae det godt, og være saa sikker hos mig som i Abrahams Skjød.”

„Ja, han er gammel nok til det,” sagde Karlen smidskende.

„Na lille Hans! spring ud og giv den sorte Greve en Nævesuld Høe, her Du! gaae, Søn! gaae!” Da denne var borte, vedblev han: „som jeg siger jer, troe ikke Bagtmesteren! Svartberg har Ondt i Sinde med Pigen; hvoraf jeg veed dette, maae I ikke spørge mig om; men det forstaaer sig, har I Courage, saa gjør, som I vil!”

„Ja, hvad vilde saa den stakkels Hans sige?” spurgde den Gamle tøvende.

„Hans?” raabde Hesteprangeren forundret,

„det er jo, skulde man mene, reent forbi med ham og Christine for længe siden, de vrinske jo aldrig ad hverandre, og hun er jo færdig at slaae bag ud, naar han kommer hende nær. Desuden,” hvidskede han til Faderen, „kan I jo nok vide, skal det kun være paa Strømt; troer I, at jeg, som er saadan en gammel Kleppert, kunde trække i Toi med den unge Tole? Hvad siger saa Du, mit Barn! vil Du ikke nok for Skjemts Skyld lege Kjæreste med Morten Thy?”

„Lad være med de Tosserier,” sagde Pigen, og skjed ham fra sig. Han løb efter hende omkring i Stuen, tog hende uden videre Omstændighed om Hovedet, og vilde kysse hende; men hun vreed sig ud af hans Favntag, skyndte sig fra ham og vilde smutte ud i Køkkenet.

Da aabnedes Døren, og Bagtmester Svartberg, hvis Komme i Gaarden man ikke havde bemærket, traadte ind med sine flirrende Sporere. „For Tusind! hvad er her paa Færde?” raabde han ved at høre Larmen i Stuen, og tog den høie Kasse af Hovedet.

„Jeg vilde kunſ tage mig det første Kyſ hos min lille Fæſtemø, Hr. Wagtmester! og det vilde hun endnu ikke taale!“ ſvarede Hesteprangeren uden Tegn paa Frygt.

„Din Fæſtemø, Tykkert?“ raabde Svartberg forundret, „ja, det vil jeg, tag mig Tusind! ikke heller taale. Her har Ingen Lov at tage noget, om det ſaa kunſ var et Kyſ, uden min Tilladelse; forſtaaer I?“

„Saa jevnt, ſaa jevnt,“ ſagde Morten Thy i en ſpøgefuld Tone, „vel er jeg kun en lille David mod en ſaadan Goliath, ſom I, men jeg er raff, er jeg, — jeg gjør høiere Spring, end Noget maaskee troer, og naar jeg vil, ſkal jeg nok ſaae Tag i jeres Gulk og den gule Pandelok, hvis I vil trække mig mit bedste Kreatur af Stalden, — I forſtaaer da Spøg, lille Wagtmester?“ lagde han til med en liſtig Mine.

„Nei, nei, Noſkamm! jeg forſtaaer jer ſlet ikke, I er en lumſk Herre! man tager jer ikke, hvor man har ſat jer. Nyligen agerede I jo ſyg,

da jeg vilde have jer hen at see til min Hest, og nu, hører jeg, har I været borte; — hvor var I?"

„Jeg har," svarede Prangeren roligt, „været henne vester paa Landet i min ærlige Haandtering; nu i Aften kom jeg hjem, og den Første, jeg vilde besøge, var min Lille derhenne, — dernæst skulde jeg ogsaa tale et Par Ord med Hr. Vagtmesteren!"

„I vil tale med mig? Saa kom og skynd jer; men vogt jer vel, at min Pallast ikke skal faae Lyst til Samtale med jeres Dingstykker!" Svartberg tog med disse Ord den lille, tykke Mand fat ved Kjølekraven, og skubbede ham foran sig ind i den anden Stue.

Thor Hansen og de unge Folk, som havde hørt paa denne Samtale, og af Forsigtighed havde ladet Hesteprangeren føre Ordet, uagtet hans Fremgangsmaade ingenlunde behagede dem ligemeget, stode nu taus, forlegne, og lyttede, men kunde intet høre; thi man talte ganske sagte derinde, og i korte afbrudte Spørgsmaal og Svar. Det varede ikke længe, saa kom begge Mændene ind igjen, Hesteprangeren med sin sædvanlige skjælmste rolige

Mine, og den store Vagtmester usikker i sin Holdning, med en Blanding af Uergrelse og Mistrøe i Blikket. Da Morten Thy tog Afsked og gik, fulgte han ham med en vis tvungen Høflighed endog ud i Gaarden, og kom først tilbage, da man alt hørde Hesten trave ned ad Gyden.

Fader og Søn vare gangne ud for at fore af; men Svartberg gik endnu med forslagte Arme tankefuld op og ned ad Gulvet. Med Et blev han staaende foran Pigen, der sad og spandt, og betragtede hende længe med Omhed. Endelig udbød han: „Thy Jan, min Flicke! Du vil dog vel aldrig for Alvor bekvemme Dig til at favne og kysse hiin sortskjægede Trolde?”

„Bryd jer dog aldrig om, hvad han siger Svartberg!” sagde Christine rødmende, „J veed jo nok, hvordan han er!”

„Na, javist,” svarede Krigsmanden heftigere, „jeg veed, hvordan han er, men jeg veed, Jan haffte mig! ogsaa, hvordan jeg selv er. Jeg kunde vel være bedre; men Du, Christine! din Fader og alle,

som høre jer til, vide ogsaa, at jeg ikke er blandt de Værste.”

„Ja, det veed Gud, Svartberg, I har været os en Trøster og Hjælper, aldenstund I har været hos os, og uden jer maa Himlen vide, hvorledes vi havde været faren!”

„Siig mig da, Christine, hvordan jeg er faren med Dig, thi det forstaaer jeg ikke. Du veed det, jeg holder af Dig, det har jeg ikke skjult for Dig, og jeg synes heller ikke, Du just har været mig haard; nu fortæller den tykke Hestepranger mig, at Du er hans Brud! Svar mig oprigtigt, er det sandt?”

Da Pigen af en meget naturlig Vengstelse nølede med Svaret, satte Vagtmesteren sig hos hende paa Bænken, og søgte med den sømmeeste Tone og de sødeste Ord, han kunde finde paa, at skildre hende, hvor kjær hun var ham, hvor meget han holdt af hende; han søgte at vække hendes Taknemlighed, i det han erindrede hende om, hvilken velgjørende Indflydelse hans Nærværelse havde havt paa Huset, der uden hans Forsvar vist ikke vilde

have undgaaet Plyndring og Vold; han afsmalede hende med saa varme Farver, han formaade, hvor herligt og rigt han vilde leve med hende, hvis hun, naar hans Tjenestetid var til Ende, vilde følge ham til Sverrige, hvor han i Dalerne eiede en Gaard, og da blive hans Kone; han traf en bred Guld-ring, hvorpaa hans Navnetraf stod udgravet, af Fingeren, og vilde, skjøndt forgjæves, paanøde hende samme; han spurgde atter med veemodig Inderlighed, om det da virkeligen var sandt, hvad Morten Thy havde meddeelt ham, og robede ved denne Leilighed, som overalt i sin hele heftigt bevægede Tale, en vis Forsigtighed, hvergang han nævnede dette ham hidtil aldeles ligegyldige Menneske. Tilslidst, da Christine skjøndt med Taarer i Øinene vedblev sin Taushed, reisde han sig: „jeg har nu sagt Dig min Hjertensmening, og jeg maa lægge til uden stor Forfængelighed, jeg har bedre Tanker om Dig, min vakke Flicka, end at jeg skulde troe, Du med det Gode vilde foretrække hiint lille, tykke Pindsvin af en Tyde for en tapper Svensker og en rank Krigskar, som jeg er! Men

maaskee ræddes Du for Fatter? eller selv for den lille Brudgom? Nu vel, saa vil jeg tage Dig gandske i min Beskyttelse; paa Rassenbjerg” — her saae Pigen forskrækket op fra sit Arbeide, — „har jeg en god Ven og Kammerat, som ogsaa har giftet sig her i Landet. Vil Du nu som jeg, saa fører jeg Dig didhen, og der bliver Du i Sikkerhed indtil vi inden kort eller lang Tid drage herfra, — det varer ikke ret længe,” lagde han til med dæmpet Stemme.

Det ene Ord „Rassenbjerg” gjorde hos Christine en Virkning, som Svartberg ikke anede. Hun tænkte med Gysen paa, hvad hun forhen ofte havde hørt, og hvad Hesteprangeren nyligen havde gjentaget; hun erindrede dennes trohjertige Løfte om Beskyttelse, og saae i Svartbergs Fremgangsmaade en fin Plan, som han ifølge sin mildere Natur heller vilde udføre ved List end Vold. Hun erklærede da Vagtmesteren reent ud, at hun virkeligen var Morten Thys Forlovede, bad ham ogsaa i dette Tilfælde at vise sig ligesaa menneskelig, som hidtil, og forsikrede ham høit og helligt, at hun

vilde blive sit Løfte tro; ja, hun lovede endog at sige ham, at han maatte have meget slette Tanker om hende, hvis han kunde mene at ville lokke hende ved sine gyldne Ord og favre Manerer. Alt dette sagde hun til den unge Svensker med simple, jevne Ord, og i en vel bevæget, men dog blid Tone; men hele Udtrykket i hendes Ansigt og Holdning robede saa megen Fasthed i Villien, at Svarthberg, efter et Par Gange endnu med yderste Forbauselse at have ædsket Bekræftelse paa Sandheden af hendes Udsagn om Morten Thy, og atter ved at nævne dette Navn betydeligen havde lagt en Slags Usikkerhed for Dagen, hurtigen og med et bedrovet Udraab greb sin Pallas og Hjelm, og ilede ind i sit Kammer.

Lidligt om Morgenen den følgende Dag lidt før Daggrø, — det havde regnet hele Natten, stormede endnu, og Himlen var uvenlig og graa, — stod Christine i Kostalden; hun var alt for længe siden færdig med at malke, men hun dvælede der og ventede paa Nogen. Hendes Hjerte var saa beflemt; at den Ro og Tryghed, som hun og

hendes Huusfæller hidtil havde nydt, nu syntes at være forstyrret, og at hun var den uskyldige Morsag dertil, pressede det ene Euf efter det andet frem af hendes Bryst. Det varede ikke længe, saa bankede det paa den lille Laage, som førte ud til Marken; hun aabnede den hurtigt for den indtrædende Hans, luffede den igjen, og slog begge sine Arme om hans Hals.

„Naa, er Du endeligen der igjen, min Hans!“ sagde hun kjærligen, „jeg har staaet og ventet Dig med stor Angst.“

„Ja,“ sagde Karlen og trak hæftigt Beiret, „jeg har nu været hos Hesteprangeren. Han laae i sin Seng og sov gandske roligt, og blev næsten vreed, da jeg vækkede ham. Dog fortalte han mig, han havde erfaret, Gud veed hvorfra, at danske Krigsfolk i Aftes havde gjort Forsøg paa at lande ved Nyborg; men at de hindrede af Stormen ikke havde kunnet opnaae deres Hensigt. De vare da seilede Nord paa. Ligeledes vilde han vide, at tyske og danske Tropper skulde komme Den til Hjælp paa Vestkysten. Hvad Dig angif

og hans Indfald i Gaar Aftes, da vedblev han at paaftaae, at hiin Plan var det eneste sikke Middel til at undgaae Svartbergs Efterstræbelser, og han lagde endvidere til, at jeg jo ikke saa bestemt kunde vide, om det gandske var paa Skrømt, det kom jo slet ikke mig ved, af Spøg kunde blive Alvor, meende han; men da jeg paa det drøieste forsikrede ham, at jeg hverken vilde lide hans Alvor eller Spøg, saa loe han kun ad mig, bad mig gaae, og lade ham ligge i hans Spiltoug. Jeg listede mig nu gjennem Byen, og hørde Trompeterne blæse Allarm, Rytterne begyndte alt at sidde op, og vi kunne intet Dieblif længer være sikke her for Vagtmesteren." Alt dette fortalte Hans meget forpustet, og da hans Beretning var endt, vilde de unge Folk tage Afsked for den Dag fra hinanden, farnedes og vare saa usigeligt beskæftigede med et langt Kys, at de slet ikke mærkede Vagtmester Svartberg, som stod bag dem.

„Ei for Tusind! min Flucka,” raabde han med sittrende Læber, blege Kinder og lynende Dine, hvori en bitter Ironie udtalede sig, „er det her til

Lands Skif at have to Mænd? Det er meget hyggeligt! een gammel og een ung! og begge Tyder! Nu veed jeg, hvordan jeg er faren og hvorledes Du vil have det; troe kunſ ei, at jeg jo gennemſfuer det hele Complot. Men vie lidt, jeg ſkal ſnart ſørge for os Allesammen; heida!” raabde han ud til tvende Ryttere, ſom holdt i Gaarden, „Olof og Peer! ſid af, og bind mig denne Karl paa Ruſtvognen, ſom I ſkulle føre til Nyborg!”

Imedens de ſkjægede Ryttere lavede ſig til at efterkomme deres Bagtmesters Befaling, vendte denne ſig atter til den ſjælvende, blege Chriſtine: „Ah, ſee ſaa, min Flicke! ſkulle vi træffes ſaaledes? Huſker Du da ikke, hvad Du ſagde mig i Gaar Aftes? Sandt var det, Du gjorde mig ſaa klynkende ſom en gammel Kjærring, jeg har i mit Liv aldrig været ſaa veeg, ſiden min gamle Moder ſvøbde mig, og lagde mig i Buggen med en Sukkersut i Munden! Ha, men det ſkal ogsaa være ſidſte Gang, jeg bruger gode Ord, hvor jeg ſeer, kunſ Magten vil føre fremad. Nei, nei!” ſkreeg han til Pigen, ſom med Taarer i Øinene, uden

at kunne fremføre et eneste Ord, rakte de foldede Hænder imod ham,” han der, Karlen, frelser Du ikke, om Du var saa en Engel fra Himlen; — hvorfor beder Du da ikke for Din anden Brudgom? nei, ingen Naade eller Pardon!”

“Na Snak vel, Vagtmester! Fanden heller,” sagde en Stemme bag ham, „J er vel ikke saa stædig! J slaaer bag ud, men jeg troer nok, J lader jer lokke med en Viff Høe. Kom nu med mig, et Ord!”

Hesteprangeren, — thi ham var det, — tog den opbragte Svensker ved Båndoleret, og denne fulgte skjønt med fjendelig Uvillie med hiin hen i et affides Hjørne af Gaarden. Her knappede Morten Thy meget langsomt sin brune Kittel op og dernæst tre, fire Veste og Brystduge, og fremtog en lille fittet Skindpung, hvis Indhold han fremviisde; det var et lille Stykke Pergament eller Papir, og Hesteprangerens pegende Finger hvilede især med Vægt ved Underskriften, for ligesom ved denne Trylleformel at besværges Krigerens Hidsiighed. Som det syndes, lykkedes det ogsaa. Roligere,

men med et barff og fortrædeligt Udtryk i Ansigtet, som Een, der med stor Modbydelighed underkaster sig en Andens Villie, nærmede han sig atter den skjælvende Christine og Hans Thorsen, der med trodsig Taushed stod mellem de to Dragoner. „Slip Karlen!” raabde Vagtmesteren bydende, „og saa til Hest! I siger, Morten Thy: at vi komme til at drage herfra for stedsse i Dag? Hvoraf I veed det, skjætter jeg ikke om at vide; men dette paa-lægger jeg jer, at svare og indestaae for disses Til-stodebliven; jeg vil, hvis jeg kommer her tilbage, fordre dem af jer, og Gud naade jer, hvis I be-drager mig!” — Dette sagde han, medens han spændte Buggjorden fastere paa sin Hest; men da han vendte Hovedet, var Hesteprangeren alt borte. Han svang sig da med Til i Sadelen, uden at værdige de to unge Folk et Blik, reed i Gallop ud af Gaarden, og glemde reent at sende den smukke Pige et eneste af de venlige Diekast eller Hilsener, hvormed han forhen saa ofte havde taget Afsked fra hende.

Feldmarskalk Schack havde lykkeligen landsat

sine Krigsfolk ved Kjerteminde, og Generallieutenant Eberstein sin lille Hær ved Middelfart. Den unge Prinds af Sulzbach havde vel sendt sine Tropper mod den Sidste, men af Frygt for at omgaaes og omringes af den Første, forandrede han sin Plan, og drog hele sin Magt tilbage til den fastere Position ved Nyborg. Alle svenske Krigsfolk laae enten i denne By eller i Leir udenfor samme, og ingen af dem drog nogensinde i de gamle Qvarterer. Det var derfor ogsaa roligt, som i Graven, i Binding By, og Thor Hansen tilligemed Sønnen var gaaet hen i Kroen, hvor en stor Deel andre Bønder, Herregaards=Ejere og Omløbere vare samlede, og meddeelte hinanden Efterretninger, som kunde være dem Alle vigtige. De vare høirostede, den Ene snakkede i Munden paa den Anden, og man ændsede slet ikke, som om al Fare var forsvunden, hvad der kunde foregaae udenfor. Men hjemme i Stuen stod Christine ved sit Arbeide, fuld af bedrøvelige Tanker. Vel forstod hun sig kun lidt paa Begivenhedernes Gang og deres Indflydelse paa det Almindelige; men saameget var hende

flart, — Kjærlighed og Smerte havde aabnet hendes Dine, — at hvis Svensken fik Overmagten, da var det aldeles ude med hende og Hans. Hvor paa grundede sig Hesteprangerens besynderlige Magt over Svartbergs Forhold? Vilde den vedvare? Og var dette end Tilfældet, fjernede end hans Willie Bagtmesterens Paatrængenhed, vilde han da ikke selv paaastaa Opfyldelsen af de Løfter, som Faderens og hendes egne Tilstaaelser til Svartberg, og den Beskyttelse, hiin havde ydet dem, med Rette synes at hjemle ham? Disse og lignende Betragtninger, der stedse endte med Tanken paa Hans, pressede bittre Taarer af hendes Dine, og vendte hendes Sind saa gandske mod det Indre, at hun ligesaa lidt, som de stœiende Krogjæster, mærkede, hvad der foregik. Da raslede Klinken, Gaardsdøren aabnedes sagte, og Svartberg stod for hende.

„Du græder, min Flicke!“ sagde han, i det han langsoimt nærmede sig det Bord, hvorved Christine stod, mens en Blanding af Spot og Beemod drog sig over hans Ansigt, „græder Du for mig kanskee? Kors, hvor ere de vakke Kinder saa raade!“

„Hvad vil I mig, Vagtmester?“ sagde Pigen med kummerfuldt Udtryk, efter at have fattet sig, „vil I fornye jeres Haardhed fra i Morges, eller vil I gjøre det godt igjen?“

„Hvad jeg vil?“ svarede han, „Du veed, jeg er ikke haardhjertet, nei, tværtimod, mit Hjerte er blødt, og det er Dig, Du Englebarn, som har blodgjort det; men det maa jeg sige Dig frank og frit, uden Dig vil det blive haardt som Kampsteen, uden Dig gaar jeg ikke herfra, Du maa følge mig!“

„Al! har jeg ikke sagt jer, kjære Herre! jeg er Morten Thys Forlovede,“ raabde Pigen i sin Angst.

„Hm!“ sagde Svartberg smilende, „saa Du vil virkeligen endnu indbilde mig denne Fabel? Det er, for Gud! kun Digt og Fant, og jeg har forlængst gennemssuget den gamle Næv; nu kjender jeg ham, og han skal ikke længe være nogen i Veien; hvad ond Hensigt, han har tillagt mig, er ved den levende Gud, Løgn!“

„Svart berg!“ gjentog Christine tøvede, „I har Magten —“

„Ha, der sagde Du et sandt Ord, jeg har den endnu, og vil vide at bruge den. Jeg kan, tag mig Fan! ikke leve uden Dig, og om Du saa var Evenskefongens Brud, — mig skal Du tilhøre. Jeg har her,” sagde han hvidskende og hurtigt, „tvende Karle og en Bogn med, som skal kjøre Dig til Nyborg; om føle Tid har jeg udtjent, jeg bringer Dig da hjem i Dalerne til min gamle Moder, og saa sandt mit Navn er Jon Svartberg, Du skal leve der som en Dronning! Kom, kom, Tiden er dyrebar!” Han greb den halv asinægtige Pige kraftigt om Livet, løftede hende paa sine Arme, og nærmede sig Døren. Da reisde sig i Gaarden en vild Larm. Svartberg studsede, lagde hurtigen Christine i Vænestolen, og lyttede et Dieblif. Larmen tog til, midt iblandt Huien og Skrig faldt et Par Pistolskud, og i samme Dieblif styrte Hans Thorsten og Morten Thy, fulgte af en heel Sværm Bønder, der vare væbnede med Øxer og Høtve, saavel ind ad Kjøkkendøren som fra Gaarden. Overrasket ved deres pludselige Indtrængen traf den ranke Bagtmester sig hen i det

ene Hjørne af Stuen bag ved det store Egebord, og lagde Haanden paa den ene Pistol i Beltet. Men, kom det nu af den Mængde, der saa uventet stormede ind paa ham, frygtede han maaskee for at saare den, han elskede, eller forlod hans Mod og sædvanlige Besindighed ham ved Følelsen af, at han her fandtes paa ulovlige Veie, nok, han foretrak Flugt for en Kamp, hvis Udfald kunde være tvivlsomt. Hurtig og behændig sprang han op paa den lange Bænk under Vinduet, satte sin sværtbestøvlede Fod mod den svage Vinduespost, stødte den ud, saa at Ruderne klorrende fløi ud i Haugen, og svang sig med det Udraab: „Ha, tag mig Tusind!“ saa let som en Fugl ned fra Karmen; en Karl, som her vilde standse ham, gav han et Drag med sin høire Arm, saa han styrtede som en Kugle; han løb gjennem Haugen, og det hørdes tydeligen, hvorledes hans Pallast og Waabensfykker raslede, da han satte over Grøften. Ifkeheller Bønderne vare sene. Nogle forfulgte ham gjennem Vinduet, andre gjennem Døren, og, da just Nyet i de Dage var tændt, saa øinede de Forreste grant

Krigsmanden, hvorlunde han sprang tvers over Bænget, og forsvandt imellem Egestammerne paa hiin Side. I første Hast omringede de Lunden, Nogle ilede ned til Bækken, som mod Nord begrændsede samme, andre trængde ind mellem Træer og Buske. Nær og fjernt sfingrede deres vilde Tilraab: „Har I ham? — Er han der? — Hvor? — Han kan ikke komme over Bækken! — Rast Karle! hug ham ned, hvor han findes!” — Men — han fandtes ikke. Bønderne gjennemfødte hver Busk, hver Stub; ja hvert Træ, skjøndt de allerede bladløse Grene ikke kunde afgive noget Skjul, blev nøie beseet, men overalt forgjæves; det var, som om Jorden havde slugt ham, han var og blev forsvunden. Forbausede saae Bønderne paa hinanden; men da deres gjentagne Undersøgelser forbleve frugtesløse, overtalede Hans Thorsten for Sikkerheds Skyld nogle af de Kjøffeste til at holde Vagt ved Egeffoven, medens han selv gif hjem for at opsoge sin gamle Fader og trøste Christine. Skjøndt Vagtmester Svartberg ikke saa gandske havde kunnet fæste Lid til Sandheden af Morten

Thys Foregivende angaaende hans Forbindelse med Christine, saa havde dog en vis Respect, som Hesteprangeren havde forstaaet at sætte sig i, afholdt ham fra med Kraft at sætte sin Villie igjennem. Hans Kjærlighed til Pigen, som ved denne uventede og ham uvante Modstand, var taget til i Styrke, havde, da han efter hiin Scene i Kostalden var kommet paa Sandhedens Spor, forledet ham til ved ethvert Middel at søge at naae sit Maal. Bondefarlen foragtede han, og hans Nættigheder troede han ikke at burde skaarne; naar først Christine var blevet hans, haabede han ved fordobbelte Kjærlighed at vinde hendes Hjerte, der, saa syndes det ham — maaffee ei med Uret, — ikke var ham gandske ugunstigt. Det var ham altsaa et meget kjærkomment Hverv, hans Foresatte paalagde ham, i Følgeskab med tvende Dragoner at afhente nogle Rustvogne, der stode i Binding By; og han havde derfor hiin Alften, da dette skulde skee, ogsaa besluttet at udføre sit Forehavende mod Pigebarnet. Med Forsigtighed havde han, istedet for at ride tværs igjennem Byen, taget en

Omvei for at naae Thor Hansens Gaard; men inden han ankom der, maatte han forbi en eenligt beliggende Gaard, hvor Hesteprangeren havde Staldrum til de Heste, han undertiden i større Antal opkjøbde. Den snilde Morten stod just ved en Lem i Stalden, da han hørde Hestenes Trav, og gjenkjendte letteligen i Aftenens Halvmørke Svartbergs store Skimmel. Han anede Uraad, ilede strax til Kroen, hvor hans Forslag at overrumple disse ubudne Nattegæster med Jubel blev bifaldet af Bønderne; og disse havde da, deels drevne af Hævnlyst, deels opflammede af Brændeviin, udført, hvad ovenfor er fortalt.

Men endnu samme Nat skulde de soe de ulykkelige Folger af deres Heltedaad. De tvende Ryttere, der overvældede af Bøndernes Mængde, havde taget Flugten og ladet deres Vagtmester i Stikken, vare i Hast komne til Leiren, og havde aflagt Ritmesteren Rapport om det Forefaldne. Denne, der nødigen i Svartberg vilde miste en dygtig Soldat, beordrede strax en anden Vagtmester med en lille Afdeling Ryttere til Binding By, deels for at

hente Bognen, og deels for at opsøge den udeblivende Svartberg og fængsle hans someentlige Mordere. Til Lykke bemærkedes Svenskernes Unkomst saa tidlig, at den gamle Mand og Christine kunde finde Skjul; men netop for at skaffe disse Leilighed til at undflye, faldt Hans i Hænderne paa de Ussendte, der førde ham bunden med sig til Nyborg Ladegaard, hvor Grev Steenbok havde sit Dvarteer.

Om Morgenens tidligt iførde Christine sig sine Risteklæder, tog sin Kyse paa Hovedet, trak et Par gule Skindhandsker paa, fæstede sit pyntelige Skjort op om sig, og begav sig, uden den Gamles Vidende, paa Veien ad Nyborg til. Hun overveiede ikke al den Fare, hun gif imøde, hun tænkte kun paa at ville dele Skjæbne med sin Fæstemand, hvis hun end ikke kunde frelse ham, og bebreidede sig bittert sin Flugt, der havde skilt hende fra ham. Som hun nu kummerfuld og med grædende Øine gif hen ad den af Regnen opblødte Wei, hørde hun Hestetrampen bag sig, og saae sig forskrækket om. Det var Morten Thy, der kom

ridende paa sin sorte Hest, og forde et Par andre med sig, bundne ved Halen af den forreste. Da han kom Pigen saa nær, at han kunde gjenkjende hende, holdt han stille med det forundrede Udraab: „men hvor vil Du dog hen, Barn?“ Da hun med saa Ord havde sagt ham, hvorhen hun gif, og hvad hendes Hensigt var, saa søgde han først at overtale hende til at vende tilbage, i det han forestillede hende, hvormegen Fare hun uden Nytte vilde udsætte sig for, da hendes Forbøn kun kunde agtes som Ord, talede i en Drk. Men alle hans Grunde og Overtalelser vare spildte. Nu sprang han af Hesten.

„I det Mindste skal Du da ikke gaae den Vej, saalænge jeg eier en Hesteryg, hvorpaa Du kan sidde,” sagde han, „sid op her! Du skal faae Lov at ride paa den sorte Greve!“ Imedens han slog den høire Stigboile over Hestens Hals, og spændte Buggjorden fastere, vedblev han: „Du skal see, mit Lam, jeg er et blødmundet gammelt Kreature, man kan ride mig med Trense, hvorhen man vil, naar man kun kjender mig ret; jeg staaer for

alle mine Lyder. Kom, lad mig hjælpe Dig op!" Han satte hende i Sadelen, løsde de andre Heste, kavalerede selv med stort Besvær op paa een af dem, og satte sig i Trav. „See, see," raabde han, „nu ride vi sammen accurat ligesom Mutter Marie og den gamle Joseph paa det Billede, der sidder i mit Kistelaag, kun med den Forskjel, at den sorte Greve er intet Væsel, og" — lagde han smidskende til, — „saa mangler her da ogsaa noget alligevel!"

Det var en kold Morgen, Vinden blæste skarpt fra Strandkanten af, og Luften var saa klar, at de alt langt borte fra kunde skjelne de svenske Telte, beskinnede af Solen, og de havde ikke fortsat deres Wei ret længe, saa hørde de ogsaa Tummelen i Leiren, liig Gusen af en Vikube. Da de nærmede sig til de yderste Poster, bleve de raabte an; men Hesteprangeren boiede sig ned fra sin Hest til Bagten, og tilhvidskede ham et Par Ord, hvorpaa de fik Tilladelse at passere, og de toge nu Veien tværs igjennem den sydlige Deel af den svenske Leir lige til Ladegaarden; overalt seede Morten Thy sig, som om han var hjemme, vidste Besked om

Altid, og fandt uden Ulempe den rette Wei. Just da de nærmede sig Gaarden, bleve de opholdte, i det nemlig nogle Soldater, fulgte af en Sværm Nysgjerrige, førde en Fange ind ad den aabne Port, og fra den høie Hest, som hun sad paa, gjenkjendte Christine i Arrestanten sin Kjæreste, der med blegt Ansigt og bagbundne Hænder gik mellem to Soldater. Hun udstødte et smerteligt Skrig, sprang ned af Sadelen, og ilede ind i Gaarden med den følgende Mængde. Medlidende og forundrende over hendes Driftighed, gjorde Nogle Plads for hende, og efter nogen Anstrængelse trængde hun sig frem ligetil ind i Salen, hvor Forhøret skulde anstilles. De svenske Officierer havde hastet hermed; de havde vel i dette Tilfælde, som i andre lignende, ikke villet tage i Betænkning strax uden videre Omsoob paa den blotte Mistanke at opoffre denne Bonde som et Exempel til Advarsel for Mængden; men Forhøret, og de dermed forbundne Trusler skulde, meende de, skaffe dem Visshed om den forsvundne Vagtmester Svartbergs Skjæbne, og sætte dem i Kundskab om alle Medvidere og Deeltagere

i det Mord, man antog, var udøvet paa ham. Han var agtet og elsket af sine Foresatte, og man frygtede maaskee for ved at behandle Sagen med mindre Omsorg, selv hos de øvrige Erenske at vække Misfornoielse.

Forhøret var endt; alt, hvad man havde funnet bringe Karlen til at vedgaae, var Svartbergs Anslag paa hans Kæreste, og hans egen Deeltagelse i Overfaldet. Han fortalte ligesvem Bagtmesterens forunderlige Forsvinden, og beklagede kun denne, fordi han var undgaaet hans Hævn. At man hverken vilde eller kunde tage Hensyn til Pigens Taarer, Forsikringer og Bønner, var naturligt, og man maatte tilsidst endog ved Trusel bringe hende til Tausshed. Den høie Officier, som havde Forsædet, reisde sig, og befalede Bagten strax at udføre den affagte Dom, og ophænge Bondefarlen udenfor Leiren. Da vendte Christine i sin Fortviøvelse Dinene om mod den Mængde, som, efterat have bivaanet Forhøret, nu trængde sig ud af Dørene, og opdagede blandt denne Morten Thy, som hele Tiden havde staaet skjult i en Krog

og med forslagte Arme roligen betragtet den hele Færd. Hun ilede hen til ham, og hvidskede med undertrykt Smerte, i det hun knugede de foldede Hænder mod Brystet: „hjælp os, hjælp os, for Guds Blods Skyld! hjælp os, hvis I kan!”

„Ja, hvad vil Du give mig for det, mit Lam?” hvidskede denne ligeledes, „jeg bytter aldrig Lige for Lige, jeg maa tjene noget ved min Handel. Huffer Du endnu, hvad Du har tilstaaet Svartberg? Vil Du staae ved dit Ord, saa vil jeg see, hvad jeg kan gjøre?” — Drevet af inderlig Angst og Forvirring lovede Pigen Alt, hvad han forlangde; thi hun saae allerede Soldaterne trække af med den stakkels Hans, der mat og vaklende gik mellem dem. Hesteprangeren traadte langsom og med en vis værdig Vigtighed hen til det grønne Bord, om hvilket nogle af Herrerne endnu sad, og andre stode færdige til at forsoie sig bort. Han bukkede sig saa dybt, som hans lille, tykke Krop tillod ham det, og forlangde med ydmyg Stemme at blive hørt. Officiererne saae forundret paa ham, Hans, der gjenkjendte hans Stemme, vendte

Ansigtet, hvori et svagt Glimt af Haab syntes at vaagne, om mod ham, og selv Soldaterne standsede et Diebstif. Den ældste af Herrerne, en ærværdig gammel Kriger, tog Ordet, og spurgde: „hvad vil I? Har I nogen Oplysning at give i denne Sag?”

„Et eneste lille Ord, med deres Naades Tilladelse,” sagde Morten Thy, nærmede sig til Greven, og hvidskede ham et Ord i Øret. Steenbock traadte et Skridt tilbage, kastede et skarpt Blik paa Hesteprangerens Ansigt, og betragtede ham provende nogle Secunder. Derpaa vinkede han ham hen i en Krog af Salen, hvor de ikke kunde høres af de Tilstedeværende, havde der en kort Samtale med ham, og, da han havde efterseet nogle Papirer, som Morten Thy overleverede ham, nærmede Begge sig atter Bordet.

„Jeg formener derfor ydmygt, Deres Naade,” sagde Hesteprangeren med mere Fasthed i Stemmen, „at man endnu bedre paa denne Maade vil kunne komme efter Sandheden. Er Vagtmesteren myrdet, saa har sikkerligen Karlen ikke været ene

om Gjerningen; er han derimod, hvad jeg snarest skulde troe, skjult eet eller andet Sted, saa vil hans Liv jo efter Karlens Afstraffelse være i større Fare; thi, at Hr. Vagtmesteren skulde være frsundet, hvad man saadan kalder, sjunket i Jor en eller taget levende til Himmels, det er jo gandske rigtigt en Fabel, som man ikke engang skulde faae een af mine Heste til at troe!”

„Nu vel, Høfskamm!” sagde Greven saa hoit, at Alle i Salen kunde høre det, „hvis I altsaa trøster Jer, til at skaffe mig Lys i Sagen, saa overantvorder jeg jer, paa eders Ans og Tilsvare Fangen; ogsaa Pigen maa indstille sig, hvis jeg forlanger det og det gjøres fornødent; I veed, I kan ikke bedrage mig, uden selv — vel, I indestaaer mig for dem begge!”

„Med mit Liv!” sagde Hesteprangeren, og bukkede sig atter mod Jorden, „saasnart jeg først er ude af Leiren; men indtil da udbeder jeg mig Beskyttelse!” Denne blev ham tilstaaet, og efterat han med sine Anbetroede var sluppet ud af den svenske Leirs Grændser, hvor Soldaternes forbittede,

barske Diebst, hvormed de betragtede Hans, og de vilde Trusser, de udstødte mod ham, indjog Christine den dødeligste Angst, forde han denne til hendes Hjem, og hiin til sin egen Gaard. Han tog det hellige Løfte af dem begge, ikke ved Flugt eller noget lignende Skridt at forraade hans Liv til Svenskerne, sadlede en frisk Hest, og reed bort.

Den næste Dag var den mærkelige fjortende November. Den saae Svenskens Nederlag og de danske Baabens Seier, og allerede den følgende Dag overgav den hele i Nyborg indsluttede svenske Hær sig til Seiervinderne. Prindsen af Sulzbach og Grev Steenbof vare tvært igjennem den hollandske Flaade flygtede til Corsør, hvor de, som bekjendt, af Kong Carl Gustav bleve modtagne med smukke Complimenter.

Tienden var nu borte, Den i dansk Cie, og Enhver, der ved Tiendens Nærværelse havde været ortrykt og nedboiet, begyndte igjen at reise Hovedet. Alt begyndte lidt efter lidt at komme i den gamle Orden, man begyndte at glemme Tab, og glædede sig ved Fredens gjenerhvervede Gode; flygtede Bønnen

og Slægtninge vendte hjem, man fik Efterretninger baade om dem, der af Rygtet falskeligen vare regnede blandt Dabte, og om dem, Krigens Uhyre virkeligen havde slugt. Kun Hesteprangeren lod sig ikke see; siden den Dag, da han havde udrevet Hans Thorsen af Dødens Gab, var han ikke kommet nogen af hans Slægt eller Grander for Die, og kun ubetydelige og løse Rygter omtalte hans Person. Den unge Bondefarl havde, da Fienden, som han og Alle troede, for stedse forlod Landet, anseet sig løst fra sit Løfte, og havde begivet sig tilbage til sin Faders Gaard i Vinding By, og det gjældte nu kun ligesaa let at faae Christine overtalt til at troe, at et ved den bittreste Nød afsvungent Løfte hverken formaaede at løse hende fra et ældre, som var givet hendes Brudgom, eller var saa bindende, at det jo under visse Omstændigheder turde brydes. Rigtigheden heraf, som nu syndes den gamle Mand og den unge forelskede Karl saa aldeles indlysende, vilde ikke saa let, trods hines evindelige Demonstrationer, faae Indgang hos Pigens sunde Forstand og taknemlige Hjerte. En-

deligen bragde de det dog ved deres Overtalelser og Forestillinger, der i hendes Kjærlighed til Hans havde en mægtig Allieret, saavidt, at hun fastsatte en bestemt Tid, og hvis Morten Thy inden denne ikke indfandt sig for at gjøre sine Fordringer gjældende, vilde hun samtykke i Guldbrydelsen af deres Egteforening; og hermed syndes hun at have stillet sin Samvittigheds Uro. Tvende Maaneder her- randt saaledes, og da man den fastsatte Tid igjen- nem forgjæves havde ventet Hesteprangeren, blev de unge Folks Bryllup hoitideligholdt ved Sang og Klang efter Landets Skik.

Det er naturligt og begribeligt, at den Sam- tale, der blev ført over Bordet, især dreiede sig meer eller mindre om de sidste Aars Begivenheder; iblandt de mange Navne, som forekom i disse Beretninger, gjenlød ogsaa een Gang Morten Thys, og uagtet Forlegenheden og Undseelsen tydeligen vare at læse paa Brudens og Brudgommens Ansigter, saa kunde dog dette ikke afholde en halv Snees Munde fra at raabe: „ja, Morten Thy, den tykke Heste- pranger, hvor blev han dog af? — den Kjeltring,”

lagde andre lidt sagtere til. Paa disse Spørgsmaal svarede en gammel og, som det lod, meget vel underrettet Mand følgende. Morten Thy havde gandske vidst været een af de mange Speidere, som Carl Gustav med temmelig udstrakt Fuldmagt undertiden udsendte; thi da det, ifølge hans vidtudeende Planer, ei blot var ham om strategiske Oplysninger at gjøre, men han ogsaa onskede at lære Folkets sande Stemning saavel i det Hele som det Enkelte at kjende; saa valgde han disse sine Udsendinge af alle Stænder og Classer. Soldater, Lødsler, Biskeræmmere, Haandværkere, Bønder, ja endog Studenter rakte ham saaledes i hine Forvirringens Tider villigen Haanden. Maaskee slog Samvittigheden Hesteprangeren, efter at han alt havde modtaget svenske Haandpenge og udført adskillige Hverv for denne Regjering; maaskee drev en indre Følelse ham til lidt efter lidt at nærme sig Pligtens forladte Bane; eller maaskee fandt han det gandske beqvemt at øse af tvende Fade paa een Gang, — nok, han skulde, saa fortalde Gaardmanden, ogsaa fra dansk Side have modtaget Pas og Lærebrev

paa hin Haandtering. I Anledning af en svensk Ritmesters eller Bagtmesters Mord, der var skeet i Omegnen af Nyborg, var han kommet i nærmere Forhold til de hoiere Officierer, af hvilke nogle, paa Grund af Angivelse, uagtet al hans Enuhed fattede Mistanke til hans Erlighed, forde ham tilligemed to andre lignende Herrer bundne med sig til Corsøer, hvor alle tre efter en kort Proces bleve hængte. Andre meende vel, at Hesteprangeren dog var sluppet med Skrækken, fordi han havde fundet Leilighed til, ved Hjælp af en lille Tiil, som han bar skjult i sit tykke Haar, at unddige af Fængselet; men hele Bryllupsfestselskabet var da ogsaa af den uforgribelige Mening, at han selv i dette Tilfælde var lige ilde faren, fordi der endnu i de danske Skove groede mangt et Træ, hvoraf der lod sig tømre en Galge. Imedens man udbredte sig vidtloftigere over denne Gjenstand og heirostet talede for og imod, traadte een af de ved Bordet opvartende unge Karle hen til Brudgommen, og hvidskede ham et Par Ord i Dret; urolig og forundret reisde han sig fra sin Plads, og ilede ud

med Sendebudet. Karlen førde ham hen i et Brændeskuur, hvor den Fremmede, som havde begjæret en Samtale med ham, havde skjult sig for de Nysgjerriges Øine. Da han traadte ind i det halvmørke Skuur, fik han Die paa en bleeg, mager, lille Mand med usle forrevne Klæder, hvilken, som det synes træt og modig, havde sat sig paa noget ophugget Bed. Han reisde sig og gik med Besværslighed den Indtrædende imøde; det var Morten Thy. Men hvor forandret i den korte Tid! Det gode Huld var spundet, og paa de indfaldne Kinder og den forrevne Kittel skulde man ikke let gjenkjendt den velfornemme, velhavende Hestehandler.

Hans Thorsen slog Hænderne sammen, og raabde med halv bedrøvet, halv ængstelig Stemme: „Morten Thy! hvor kommer I dog her? og hvordan seer I ud!”

„Du kjender mig vel knap, Søn?” svarede denne i sin sædvanlige muntre Tone, „det er saamæn heller intet Under. Jeg seer ud som et gammelt Udgangssøg, der har havt fri Kost Vinteren over i Skoven. Maven har jeg mistet i det

Hundehul i Corfor,” sagde han smilende, i det han med begge Hænder trak Vesten ud, der hængde om ham som en Sæk. „Hvad jeg vil her, mener Du? Vær Du kun gandske rolig, Far! jeg kommer ikke for at græsse paa Dit Lod; Du er ikke den Eneste, som vilde jage mig fra Baasen, hvis jeg vilde blive her. Siig Din Kone, — for Du har jo havt Bryllup i Dag? — at hun nu er fri og frank for mig; det, veed jeg, hører hun gjerne. Penge har jeg erddet nok af, saa pjaltet jeg end seer ud; men viis mig for gammelt Kjendskabs Skyld en Villighed, den sidste, — laan mig en Hest, at jeg kan komme rask afsted; thi Benene begynde at slaae Sludder under mig. Hos Din Farbroder i Nastrup ved Faaborg kan Du saa hente den igjen, thi jeg kommer ikke tilbage. Det er jo ligemeget, enten Foeret groer i Sydsfild eller Fyen, og en Baas finder jeg vel ogsaa der!”

Hjertet vendte sig i Livet paa Hans Thorsten og han var nær ved at græde, jo længere han betragtede den forhen saa statelige, lille Mand, der nu stod for ham i en saa ynkelig Forfatning. Han

hentede selv hurtigen Brændeviin, Ol, Brød og Steeg til hans Bederqvælgelse, tilbød ham Klæder, og vilde paanøde ham et Par Solvspænder, som han selv bar i sine Skoe; men Morten Thy afflog Alt, loe ad hans Beflagelser, sadlede selv den Hest, han havde forlangt, tryffede venligt den unge Mand's Haand, og forlod Gaarden i fuld Gallop, medens Hans i Hemmelighed med et Par Ord fjernede enhver Tvivl og Uro fra Christines Hjerte, og derved fuldkommengjorde hendes Glæde. — Siden den Tid saaes Morten Thy aldrig mere.

Jeg tillader mig at føre min Læser et godt Skridt frem i Tiden, nemlig til eet af de sidste Aar i det attende Sækel. Det var i Julii Maa-
ned, Dagen havde været lummerhed og trykkende, men en stærk Torden og Regn, som just nyligen var standset, havde affjølet Lusten. Præsten i Binding havde Fremmede hos sig. Det var en ung Mand fra Kjøbenhavn, paa hvem man, i hvor smækker og smal hans Figur endnu var, tyde-

ligen saae, at han alt maatte have gjort noie
 Bekjendtskab med Skriverbordet og Studerelampen.
 Uagtet hans elegante Dragt, uagtet den pene Vidst,
 han efter den Tids Mode bar sit Haar i, viisde
 dog hans ægte danske Ansigtstræk og det godmodige,
 jevne Udtryk i hans Miner, at hans Forfædre vel
 snarere havde holdt paa Ploven, end fort Com-
 mandostaven. Tillige bemærkedes tydeligen, trods
 den Dannelsse, man turde forudsætte hos ham, i
 hans Udtale Bøndernes Dialect af den Provinds,
 hvor han for Diebliffet befandt sig. Han havde
 foretaget denne Reise fra Hovedstaden til sit Føde-
 land for at undersøge bekjendte, og om muligt
 opdage hidtil ubekjendte Oldtidslærninger, og ingen
 Runesteen eller Døbefont, intet Kirkebøger eller
 Adelsarchiv, ingen Klokke, malet Rude, udhugget
 Liggsteen eller Altertavle havde været sikker for hans
 „speidende Die” og undersøgende Finger. Dog ikke
 blot de livløse Efterladenskaber fra vore Fædre, nei
 ogsaa, hvad der levede og havde Klang, jeg mener
 de herlige Kjempeviser med deres sære, characteris-
 tiske dybt gripende Melodier, vare, om end ei

Gjenstande for hans videnskabelige Undersøgelser, thi dertil besad han for lidt musicalsk Dannelse, saa dog en Gjenstand for hans meest levende Deeltagelse og Glæde. I denne Henseende havde han her i Binding henvendt sig til den Rette; thi den gamle Præst var en ligesaa ivrig Beundrer af hine Oldtidsrester, som Studenten, men havde tillige saamegen Musik, at han ret behageligt og med megen Salvelse foredrog saadanne Melodier som „det var syv og syvstydte, der de droge ud fra Hald,” eller ogsaa „Dronning Dagmar ligger i Ribe syv” og flere lignende; og den unge Mand stod da med Haanden i Barmen, med nedbøiet Hoved, og hørte derpaa, hensjunken i dybe Tanker.

„Nu er Regnen gandske forbi,” sagde den gamle Mand til Studenten, „kom, Hr. Ven! lad os gaae ud i Haugen, thi her i Haugestuen selv er det dog en Smule beklumret. Seer De! her under disse Kastanietræer er sandeligen Jorden endnu gandske tør, uagtet det stærke Regnskyl, — kan De høre, hvorledes Draaberne rasle fra det ene Blad til det andet? Det var et Gudsveir! Gen-

gang troede jeg saavist, det slog ned i Kirken, det var ogsaa et frygteligt Skrald! langt borte herfra var det sagtens ikke heller. Na, nei see den Regnbue! Det seer ud, som om den stod ude i min Eng med det ene Been. Kom, Hr. Ven! sæt Dem hos mig her paa Bænken, den er gandske tør. Ah! Tobakken lugter dog fortræffeligt i den frie Luft; — naa, naa! det har De nu slet ingen Forstand paa. Jeg vil hellere synge Dem „Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre,“ det vil smage Dem bedre, end Dampen af den ædle *Herba nicotiana*.”

Ræppe havde den Gamle begyndt den smukke Vise, medens han slog Tacten med sit lange Piberør, og Taarerne allerede næsten traadte Studenten i Øinene, før Præstens Datter kom springende ned ad Steentrappen.

„Fader! Johan er her inde, og vilde gjerne tale med Fader!”

„Hvilken Johan?” spurgte Præsten.

„Johan Thorsen!” svarede hun, „skal jeg kanske lade ham komme herud?”

„Nei, mit Barn! jeg skal strax selv komme ind til ham, jeg veed, han skal have sin lille Son i Kirke paa Søndag, og det vil han nok nu have indført i Kirkebogen; — undskyld et Dieblif, Hr. Ven!”

Efter nogle Minuters Forløb kom Pastoren tilbage. „Har De Lyst, min ærede Ven! at gjøre en lille Vandring med mig ud paa een af mine Sognemænds Lød; maaskee kan jeg ved denne Leilighed have den Glæde, at De i mit Pastorat kan gjøre et bedre Udbytte end Legenden om St. Matthes og hans Kilde.”

De toge Hat og Stok, og fulgte med Bondemanden, der førte dem gjennem Byen til sin Gaard, gjennem sin Hauge, ud over et lille Bænge og hen imod en Høi. „Se nu, Faer maa vide,” begyndte Bonden, „her paa denne Høi og rundt omkring har for staaet Egeskov, og vi kalde endnu dette Bænge Egeløffen, omendstjændt der i utænelig Tid ikke har været mere tilovers af Skoven, end dette gamle Træ, som De seer Lynilden i Dag har rammet. Det har været gandske huult indeni, men det har man ikke før ret kunnet see. Hvis

Faer vil umage sig herop, — nei, ræk mig Haanden! lad mig hjælpe Dem!”

„Lad kun være, Son,” sagde den gamle Præst, „jeg skal nok vinde derop selv.”

De vare nu ankomne paa Stedet. Af den mægtige Egebul stod endnu næsten Halvparten med løvfulde Grene, og knejsede mod Himlen, medens den anden Deel laae spaltet paa Jorden, saaledes, at man kunde overse hele Træets Huulhed, som det Indre af et Skab. Det har altid noget særgeligt ved sig, at see et saadant ærverdigt, gammelt Træ med sit kronede Hoved ligge i Støvet. Dog var det ikke denne eller lignende Betragtninger, der denne gang beskæftigede Præsten og Studenten; deres Opmærksomhed fængsledes kun ved Synet af en Mængde Ting, som fandtes i Træets hule Gjemme. Ved nøiere Undersøgelse opdagede man Levningerne af et menneskeligt Skelet, der af Knoernes Beliggenhed at slutte, maatte have staaet opreist, med oprakte Arme i Træet. Et Par store Jernsporer, nogle Sm, adskillige Messingspænder, en lang, næsten forrustet Pallaast, et

hvalvet Jernkors, saadan, som det anbringes inden i Dragonernes Kasser, en breed, dertil hørende Møssingring med en Plade, nogle Mynter fra Carl Gustavs Tid, og tilsidst en breed gylden Fingerring. Paa denne Sidste saaes tydeligen udgravet Bogstaverne J. S., og paa Pallasens Parcerplade, paa Møssingringen, saavelsom og paa nogle af Spænderne saae man Bogstaverne J. J. N. N. i drevet Arbeide.

Skjøndt nu alle disse Ting ved første Oiebkast befandtes ikke at have den hos Antiquarer lorbesalede Alder, saa grebe dog Præstens og Studentens Fingre desuagtet ikke med mindre Interesse derefter; thi undervejs havde Johan Thorsen og Præsten, afvejlende og gjensidig rettende hinanden, førtakt Studenten det Sagn, der endnu levede iblandt Bønderne, om den forsvundne Svensker, hvorum der tillige fandtes nogle korte Beretninger i en gammel Kirkebog, og som Læseren vil have fundet optegnet paa de foregaaende Blade. Man kunde altsaa ikke nære nogen Tvivl om, at det jo var den stakkels Svartbergs Been, de her

saar for sig. Derom vidnede Bogstaverne paa Spænderne og Pallasfen, men især de paa Guldringen; thi disse maatte ubetvivleligen læses: Jon Svartberg. Man maa altsaa formode, at, da den unge Svensker flygtede for sine Forfølgere, og var kommet ind i det dengang paa og omkring Høien staaende Krat, havde han, smidig og let som han var, sprunget sig op i Egetræet, og ladet sig glide ned i Huulheden, hvoraaf han siden ikke har kunnet hjælpe sig op. Han maatte da blive i sin levende Sarkophag, og Egen havde hvert Foraar i den lange Række af Aar smykket hans Mausolee med sin lysgrønne Hvalving.

Samme Søndag, da den lille Thor Johansen blev døbt i Vinding Kirke, blev Svartbergs Been nedlagte i Christen Jord; Johan Thorsen og Studenten stode alvorlige ved Graven, den gamle Præst fastede Jord paa, og ønskede ham en sød Hvile. Vittige Hoveder i Kroen meende, at han kunde nok trænge dertil, siden han havde staaet saa længe.

